

UTRIP OBČINE
LUKOVICA

Rokovnjak

INFORMATIVNO
ZABAVNI
ČASOPIS

Posredna plačnina pri
1225 Lukovica

KNJIŽNICA DOMŽAL

Letnik 4 - št.

Sušec (marec) 2006.

IZDAJA OBČINA LUKOVICA IBLJANSKA

123 / DOMŽALE

Materam in ženam
iskrene čestitke

SREČA
VELIKE NOČI
NAJ VAS
BOGATI

Naši izdelki niso kar tako

SODBE NISO DOVOLJENE

Tako lahko razumem članek gospoda Cerarja z naslovom Odgovor na misli urednika. Ob tem vam zagotavljam, da v svojih opažanjih, ki sem jih zapisal v prejšnji številki Rokovnjača, nikakor nisem hotel soditi, ampak sem le postavil nekaj vprašanj, na katera je gospod Cerar zelo dobro odgovoril. Vendar mi vprašanj še ni zmanjkalo. Najprej bi rad izvedel, kolikšne obremenitve ta minimalna debelina asfalta prenese? Ali se takšen asfalt smatra za protiprarno prevleko, ali je to že asfaltirana cesta? Ali je na naših cestah potrebno postaviti znake, ki bodo omejevali težki promet, da se ne bo uničevalo cestišče? Kolikšna bo cena popravi cestišč, ki jih je poškodovala pretekla zima? Katere ceste bodo asfaltirane v letu 2002? Kot vidite, sem le radoveden, pa ne za lastne potrebe, ampak verjamem, da marsikateri bralec želi vedeti odgovore.

Gospod župan me je opozoril, da na njegov naslov prihaja anonimna pošta, ki je ne more obravnavati, saj meni, da bi se v primeru resničnih nepravilnosti moral oškodovanec podpisati, v kolikor bi želel, da se njegov problem obravnava. Torej krajan, če v tvoji okolici smrdi in želiš, da za ta smrad poskrbi župan, tedaj zberi »korajžo« in napiši tudi svoj naslov. Enako mora storiti vsak, ki želi, da njegovo videnje problemov objavimo v Rokovnjaču, vendar je tu možno članek podpisati s psevdonimom, v arhivu pa ostane shranjeno pravo ime.

Občinska uprava je tokrat prispevala kar precej člankov. Njihov prispevek je tudi pregled prireditev, ki naj bi se odvijale v našem prostoru. Preglednico objavljamo takšno, kot smo jo dobili. V njej je zapisano vse, od športnih prireditev, kulturnih dogodkov, proslav, turističnih prireditev in nekaterih cerkvenih prireditev. Morda bi bilo dobro v bodoče zaradi preglednosti stvari vendarle ločiti po področjih. Nekateri, zlasti kulturne prireditve, bodo objavljene pozneje, saj zlasti gostovanj ni mogoče napovedovati za celo leto naprej. Gotovo bo ta objava dobrodošla, saj bomo tako lahko vedeli, kaj se bo pri nas dogajalo in kaj bomo zanemarili. Nekateri stvari pa še očitno niso povsem jasne. Tako se v prispevkih ne govori o organiziranosti vrtca, o čemer smo spraševali v prejšnji številki. Kar veliko ljudi sprašuje, kdo bo skrbel za varstvo in vzgojo naših malčkov. O social-

no varstveni problematiki, ki se ureja na občinski ravni, tudi ni nobenih podatkov, čeravno takšni problemi gotovo obstajajo. Upam, da bomo o tem izvedeli kaj več v naslednji številki Rokovnjača.

Skupina mladih, ki pripravlja program Prepah, se, žal, še ne povečuje. Prav tako je iz občinskega proračuna razvidno, da pripravljenci proračuna ne verjamejo, da je tak program za mlade v naši občini potreben. Drugačna slika pa je vidna iz ankete, ki smo jo izvedli med osnovnošolci. 199 otrok je izrazilo željo po vključevanju v aktivnosti, ki jih nudi Prepah. Nejevernim lahko pokažemo tudi naslove. Ob tem je potrebno povedati, da smo z anketo zajeli le polovico osnovnošolcev. Tudi na terenu je Prepah bolje podprt. Gozdar Andrej je obljubil svoje sodelovanje, pa športna društva Trojane, Zlato Polje in Krašnja. Slednje celo zbira prostovoljne prispevke med svojimi člani za ta program. Tudi Gasilska zveza bo pomagala pri izvedbi. Še nekaj mesecev in program bo krenil s polno paro. Vprašanje je le, do kakšne mere bo uresničljiv.

Na zadnji seji občinskega sveta sem neuradno izvedel, da bo Rokovnjač v bodoče drugačen. Sedanjemu uredniškemu odboru se mandat konča 8. aprila, tako da bo v enaki obliki izšla le še ena številka. To bo za bralce prav gotovo dobrodošlo, saj so se nas nekateri že krepko naveličali. Pa tudi urednikovanje ni ravno zabavna zadeva. Pritožbe, pripombe in tudi grožnje, ki jih moraš na tem mestu poslušati, vsekakor niso stvari, ki bi si jih še želel. Upam, da bo moji naslednici ali nasledniku manj naporno. Seveda bo največ odvisno od strokovnosti in prilagodljivosti, česar je meni vsekakor manjkalo.

Naj končam z voščilom vsem ženam in mamam za njihov praznik. Želim jim, da bi doživele odziv ljubezni, ki jo dajejo, in bile deležne spoštovanja, ki ga služijo. Prav tako želim blagoslova in miru vsem verujočim ob prihajajočih praznikih.

V. G.

**24. MARCA OB 8. URI
ZJUTRAJ BODO ČLANI
TURISTIČNEGA
DRUŠTVA PRESERJE ŽE
DESETIČ POSTAVILI
BUTARO VELIKANKO
PRED FARNO
CERKVIJO NA BRDU.
POSTAVITEV JE
VSEKAKOR VREDNA
POZORNOSTI.**

**Josip
Ogrinec**

**KD JANKO KERSNIK
Lukovica
Gledališka skupina**

J. Ogrinec - M. Belina

VESELA IGRA S PETJEM

KJE JE MEJA

KULTURNI DOM JANKA KERSNIKA
LUKOVICA

PETEK, 22. MAREC 2002 OB 19.30

SOBOTA, 23. MAREC 2002 OB 19.30

VABLJENI

**ISCG
DOMŽALE**

**AVTOŠOLA
LONČAR d.o.o.**

Cesta talcev 10, 1230 Domžale

☎ 01/721-10-82

GSM: 041/785-735

TEČAJ CPP

**bo 15. 4. 2002
(ponedeljek)
ob 18. uri**

**15. 4. ob 17. uri
tečaj za traktoriste**

Uredniški odbor:

Člani: Maja Smrkolj, Iztok Obreza, Marta Lavrič, Marijana Grošelj, Danilo Kastelic

Lektorica:

Ivica Ogorevc

Tehnični urednik:

Božo Stupica

Glavni in odgovorni urednik: Vili Golob
Rokovnjač izhaja v nakladi 1700 izvodov,
prejemajo ga vsa gospodinjstva na dom.

Naslov: Lukovica 46, 1225 Lukovica

www.Lukovica.si

Tisk: Kočevski tisk

BOG ŽIVI VAS, SLOVENKE, PRELEPE, ŽLAHTNE ROŽICE...

Naj bodo te, najbolj prisrčne besede pesnikove napitnice, uvodni pozdrav v marčevske praznike naših žena, mater in deklet.

Že stari slovenski pregovor, da žena podpira tri hišne vogale, postavlja našo ženo v enakopraven položaj z moškim, še več, uvršča jo na prvo mesto, za steber družinskega sožitja in ekonomskega uspeha družinske celice. Mesto žene in matere je bilo v vsakem zgodovinskem obdobju nepogrešljivo, vsaka družbena sprememba pa ji je nalagala vedno več in več, tako da je bila, posebno v novejši zgodovini, zanemarjena njena vloga materinstva, njena pristna ženska narava in njena večplastna ženska osebnost. Kulturna in civilizacijska stopnja nekega ljudstva se merita prav po položaju žensk, bodisi v širši družbi bodisi za domačimi zidovi. Industrijska revolucija je ženo postavila za stroj, za tekoči trak dnevne ali nočne izmene, dala ji je enakopravno vlogo v družbeno tehničnem razvoju, ne da bi jo razbremenila nepogrešljivega mesta v gospodinjstvu in materinstvu. Žena se je emancipirala: po eni strani je pridobivala, po drugi strani izgubljala. Vendar se je vedno izkazala; kot delavka, kot intelektualka ali znanstvenica. Kariera slovenske žene je edinstvena in prav njeni vlogi delavke, matere, gospodinje se moramo zahvaliti za naš visoki družbeni standard. Neka druga »revolucija« zahodne družbe pa ženi jemlje njeno dostojanstvo in jo reducira na blagovno znamko in popredmeteno stvar. Zato je duhovno bolna vsa družba in je izgubila svojo npravstveno smer.

Današnja, tako rada imenovana moderna žena, mora zaživeti svoje žensko dostojanstvo. To pomeni, da se uveljavi kot ženska s svojo mehkejšo naravo, čustvenostjo in intuicijo. S svojim čutom, ki zna obrusiti tršo moško naravo in skupno z njo ustvarjati boljši svet in harmonijo med človeških odnosov. Za takšen svet pa bodo morali moški in ženske razviti novo kvaliteto ob vsej naravni različnosti. Tako se žena ne bo v pomožanih težnjah kosala z moškim položajem, ampak bo pomenila svojstven, ženski, boljši pol. To so tudi nova spoznanja antropoloških ved. Tako naj nekdanji bojeviti dan žena preseže enostransko emancipacijsko žensko gibanje, ki je že preživelo. V tretjem svetu pa bo ženska najbrž še dolgo klonila pod težo zgodovinskih in tradicionalnih sodb.

Zaradi materinstva je lepo biti ženska. Noben človeški lik se ne more primerjati s svetostjo materinske podobe. Nobeno čustvo ni dobilo v umetnosti lepše upodobitve, nobena človeška beseda plemenitejšega zvena, nobena ljubezen večje razsežnosti. Posebno roka slovenske matere je obvarovala mnoge družine v miru, složnosti, prijaznosti in blagostanju. Mati je bila srce družine. Hvalo smo dolžni slovenskim materam za tolike pomembne može; hvalo slovenski kmečki ženi za svetel zgled razdajanja in sprejemanja življenja; hvalo delavski materi, ki je

breme pomanjkanja znala zapolniti z bogastvom duha.

Kako izbrati besede za današnje žene in matere? Za tiste, ki ste izgubile delo in doživljate stisko in ponižanje? Za tiste, ki garate na različnih mestih za sramotno plačilo? Za tiste, ki sprejemate življenje z vso ljubeznijo? S svojim vztrajanjem ste plemeniti zgled, žlahtne rože slovenske pomladi. Če bomo vsi skupaj na življenje gledali pozitivno, ga bomo začeli tudi spreminjati. Če bomo vzgajali za mir, bo izgubljalo moč orožje in novo stoletje bo raslo iz temeljev človečnosti in moralnih vrednot, ki jih najbolj pretanjeno občutite ve, žene, matere, dekleta. Obljube o novih zaposlitvenih možnostih za žene in matere so stare vsaj deset let. Marsikaj smo pri nas že postorili; če že ni bilo novih delovnih mest, pa je pretežna večina svoje delovno mesto obdržala. Vsekakor pa se bomo v občinskem in državnem merilu zavzemali za nova delovna mesta, k se nakazujejo v bližnji prihodnosti. Vseh problemov seveda ne bomo rešili, tako kot jih nismo mogli v preteklosti. Poleg novih delovnih mest bomo materam olajšali bremena z odprtjem novega vrta. Nova avtocestna povezava pa nam bo približala tudi nova delovna mesta izven občine.

S temi mislimi Vam iskreno čestitam ob dnevu žena in materinskem dnevu.

Vaš župan:
Anastazij Živko Burja

Spoštovane občanke, cenjeni občani!

Želim Vam lepe in v polnosti doživete velikonočne praznike, družinskega zadovoljstva, medsebojnega razumevanja in strpnosti na osebni in družbeni ravni.

Župan in Občinski svet

VOŠČILO

Vsem materam in ženam, ki v svojem življenju uresničujete materinsko poslanstvo in s svojim zgledom spodbujajo mlajše generacije, se zahvaljujemo in želimo tudi v prihodnje obilo modrosti in poguma.

Občinski odbor Lukovica

MAMI ZA PRAZNIK

*Danes, mami, ti praznuješ,
naj dan poteka ti lepo;
odpočij se malo, k meni sedi,
odloži vsaj za hip skrbi.*

*Zgodaj zjutraj prva vstajaš,
pozno v noč odhajaš spat,
vsak dan z delom je natrpan,
zato je utrujen tvoj korak.*

*Ko še v zibeli sem spal,
si ob meni mnogokrat bedela,
a ko sem v šolo se podal,
si uspeh in srečo mi želela.*

*Sedaj ko sem že mož postal,
še vedno zame si v skrbeh,
če zadovoljen sem in zdrav,
želiš srečo mi na vseh poteh.*

*Beseda hvala je premalo
za trud tvoj in skrbi,
želim ti le vse dobro, mama,
saj moj sončni žarek si.*

Anica Pungartnik

Celo okroglo imamo

Lahko jih tudi kupite

VELIKONOČNI PRTIČI

Pravi čas je, da si izvezete nov, ali še en velikonočni prtček. Na OŠ Roje smo jih izvezli cel roj in marca jih bomo razstavili. Pridite pogledat in rade volje vam bomo dali kak vzorec. Če pa imate vi kak lep, star izdelek, nam ga prinesite pokazat, radi bi spoznali naše narodno bogastvo. Z izdelovanjem urimo ročne spretnosti in privzgapamo občutek za lepo.

In kako se lotimo dela? Naprej z metrom ugotovimo, koliko blaga potrebujemo. Ne kupimo novega, ampak poiščemo ostanke ali uporabimo robne dele rjuh, ki so izdelane iz močnejše tkanine. Stanjšano sredino seveda zavržemo. Laneno platno hranimo le za posebne izdelke. Blago z velikimi šivi najprej obrobimo, da se med delom in prvim pranjem ne pulijo nitke. Nato v revijah in knjigah poiščemo vzorec. Iščemo slovenske motive. Vzorec po potrebi povečamo ali pomanjšamo in preko kopirnega papirja prenesemo na blago. To je natančno delo, pozabljene rožice je namreč težko naknadno spraviti na pravo mesto. Potem se posvetujemo o barvah. Vemo, da je veliko narodnih vezenin modro-rdečih, vendar prisluh-nemo svojemu okusu, ki da delu večji polet in izdelku osebno noto. Kadar kdo sredi dela omaga, mu poiščemo pomoč. Ničesar ne zavržemo in ne prenesemo »polizdelkov«.

Velikonočni prtči so razkošnih, pomladnih barv, ali pa so modro-rdeči. V vogalih so bogati cvetlični vzorci, na sredini pa je ovčka ali Kristusov monogram. Obrobjeni so s čipko in redkeje ročno obzankani. Nekateri so okrogli, večina pa je kvadratnih.

Seveda, некоč se je bilo treba javno postaviti s čim lepše okrašenim jerbasom, v katerem so bile dobrote za velikonočni »žegen«, ki so ga dekleta in žene na veliko soboto zadele na glavo in odnesle v cerkev. Te prtče so rabili tudi za krasitev mize v kotu ob domačih praznikih in slovesnostih. Prtči so danes manjši, saj zlasti v mestu nosijo k blagoslovu manjše košare. Najmanjši so namenjeni za otroške košarice in imajo namen že njim vzbuditi smisel za bistvo praznika in ponos na naše narodno bogastvo.

Nekoč je bilo težko napolniti velik jerbas in vem za primere, ko so iznajdljive gospodinje pod hrano dale cunje. Tako breme je bilo na glavi mnogo lažje, pravi škandal pa je bil, ko je neka kmetica padla in vsej cerkvi pokazala vsebino svojega žegna. Že davno je mrtva, pa ljudje še vedno pomnijo cunje, ki so se iz njenega jerbasa skotalile čez cerkveni prag. Pozabili pa so, kako dobre štruklje je znala skuhati. Tako vsi Slovenci takoj povemo, da je Prešeren rad popil kozarec preveč. Redkokdo pa zna na pamet kako njegovo pesem. Buče Kranjcem se niso še zjasnile!

Albina Košir,
OŠ Roje

MIG d.o.o.

MARKETING, INŽENIRING, GRADBENIŠTVO IN STORITVE

Nudimo redno ali dopolnilno zaposlitev – v KAVABAR MiG v Šentvidu pri Lukovici.

Pričakujemo prizadevnost, urejenost in komunikativnost pri delu. Nudimo prijetno urejeno delovno okolje z možnostjo napredovanja. Informacije lahko dobite na tel.: 041 611 438 ali 031 327 003. Vabljeni tudi k pismeni prijavi na naslov: M Mig d.o.o., p.p. 19, 1251 Moravče

Lepo vas pozdravljamo!

19. SEJA OBČINSKEGA SVETA

V četrtek, 28. februarja, je Občinski svet Občine Lukovica zasedal na svoji 19. redni seji; kar 16 točk dnevnega reda se je nabralo, najpomembnejša pa je bila seveda sprejemanje osnutka proračuna Občine za letošnje leto. Največ časa so svetniki namenili obravnavi in sprejemu Razvojnega programa Občine Lukovica ter ureditvenemu načrtu Blagovice.

Predvidena sredstva proračuna za leto 2002 znašajo 915.919.784,00 SIT in so razporejena strogο namensko za posamezne investicije oziroma redne dejavnosti porabnikov proračuna. Tako največji delež investicij v letošnjem letu predstavlja izgradnja otroškega vrta, ki mora v jesenskih mesecih odpreti vrata našim malčkom; druga največja postavka so vodovodi (izgradnja novih oziroma nadaljevanje že začelih gradenj), ceste-rekonstrukcije ter izgradnja kanalizacij. Kar precej je povišana tudi postavka šolskih prevozov; Občina, ki je sicer dolžna zagotavljati le prevoze za učence, ki so od šole oddaljeni več kot 4 km in pa tiste prevoze, kjer je prometna varnost otrok manjša, financira namreč tudi vse ostale prevoze. Torej tudi prevoze učencev, ki so doma bližje šoli in vse, ki prečkajo magistralno cesto G I-10 Ljubljana-Celje. Osnetek proračuna je bil posredovan v 14-dnevno javno obravnavo, v kateri porabniki proračuna še lahko podajo svoje pripombe.

Razvojni program Občine Lukovica, ki se je pripravljaval več kot eno leto, prinaša našo novo podobo in postavlja nove smernice razvoju posameznih dejavnosti na območju občine. Pri njegovi pripravi je sodeloval širok krog določenih nosilcev gospodarskega in družbenega življenja naših krajev: Občinski svet z občinsko upravo, delovna telesa sveta, predstavniki krajevnih skupnosti, v času trimesečne javne obravnave pa je bila organizirana tudi javna obravnavo. Razvojni program bo vodil občino v naslednjem 20-letnem obdobju, kot dokument pa je strokovna podlaga tudi za izdelavo skupnega, medobčinskega ter regionalnega razvojnega programa za osrednjeslovensko statistično regijo.

Ureditveni načrt Blagovice B1 in B2 že dalj časa povzroča slabo voljo nekaterih njenih krajanov. Res je, da o njem člani občinskega sveta razpravljajo že skoraj dve leti, vendar razlog za to ni na njihovi strani, temveč na strani DARS-a, saj je ponovna obravnavo odloka o ureditvenem načrtu posledica sprememb poborne variante izgradnje avtoceste v Blagovici nazaj v osnovno varianto. Na tej seji je svet zavzel stališča do pripomb in predlogov k osnutku odloka, podanih v času javne razgrnitve in javne obravnave, ki je potekala v poletnih mesecih lanskega leta. Od takrat dalje pa so potekala večkratna srečanja najbolj prizadetih zaradi izgradnje AC in dosedanjega omejevanja prostora na tem območju, to je podružnične šole Blagovica in Gasilskega doma. Občinski svet je po dolgi razpravi sprejel varianto, ki predvideva izgradnjo prizidka k šoli na SV strani, prestavitev ceste severneje od sedanjega in izgradnjo novega mostu. Pred tem pa bo potrebno takoj urediti regula-

cijo vodotokov Zlatenščice in Radomlje. Ko bodo pridobljena vsa potrebna soglasja k omenjenemu dokumentu, bo Občinski svet sprejel Odlok o ureditvenem načrtu območja B1 in B2 Blagovica, predvidoma bo to v poletnih mesecih letošnjega leta.

Sprejet je bil tudi Odlok o varstvenih pasovih vodnega vira Žirovše in ukrepah za zavarovanje voda. Gre za največji vodni vir za oskrbo s pitno vodo na območju občine Lukovica, ki napaja nekaj čez 1000 prebivalcev. Zajetje Žirovše (Hrenov studenec) se nahaja v zgornjem delu vasi Žirovše, ob hiši Žirovše 7, formalno pa je zavarovano z Odlokom o varstvenih pasovih vodnih virov v občini Domžale in ukrepah za zavarovanje voda. Glede na hidrogeološke razmere, ki so bile tokrat natančno opredeljene, je bilo ugotovljeno, da morajo biti vodovarstveni pasovi opredeljeni drugače, poleg tega pa morajo biti v njih postavljeni režimi, ki bodo konkretno zmanjševali obremenjevanje pitne vode iz posameznih virov.

Tudi center naselja Lukovica oziroma sedež Občine Lukovica bo kmalu dobil strokovne podloge za svojo več kot potrebno preureditev in njegovo oživitve, in sicer s sprejemom ureditvenega načrta območja L1 Lukovica center. Ureditveni načrt L1 Lukovica predvideva prenovo dotrajanih in oblikovno neprimernih obstoječih objektov ter njihovo funkcionalno prenovo z vnašanjem trgovskih, storitvenih, poslovnih oz. družbenih dejavnosti. Obstoječe stanje bo dopolnjeno s stanovanjsko, poslovnostanovanjsko dejavnostjo ter družbenimi dejavnostmi; predvidena je celostna ureditev prometnega omrežja in vzpostavitev zadostnega števila parkirnih mest. Celotno območje bo primerno ozelejneno, urejene pa bodo tudi površine za pešce in kolesarje.

Okvirno je na območju predvidena pozidava ob glavni cesti GI 10 in notranji glavni cesti skozi naselje s poslovnostanovanjsko dejavnostjo in prepletom dejavnosti. Na prostih površinah znotraj območja so predvidene posamezne, večinoma stanovanjske hiše.

Osnetek odloka je posredovan v 30-dnevno javno razgrnitev, ki bo potekala od 11. 3. do 11. 4. 2002, organizirana pa tudi javna obravnavo, in sicer 9. 4. 2002, ob 19.00 uri, v Kulturnem domu Janka Kersnika v Lukovici.

Občina Lukovica je ena redkih lokalnih skupnosti v Sloveniji, ki mladim družinam namenja precejšnjo pomoč tudi pri rojstvih otrok - doslej je vsakemu rojenemu otroku staršev, ki imajo stalno prebivališče v občini namenjala 100.000,00 SIT. V preteklem letu je takšen prispevek prejelo kar 63 novorojencev oziroma njihovih staršev. S 1. marcem 2002 se ta znesek znižuje na 50.000,00 SIT (neto) za posameznega novorojenca; tako je odločil Občinski svet, razlog za to pa je manj proračunskih sredstev za neobvezne namene.

Poleg omenjenih točk je Občinski svet obravnaval še naslednje:

- podal je soglasje k spremembi katastrske meje v naselju Preserje pri Lukovici; s tem je omogočil družini, ki sicer teritorialno spada v občino Lukovica, vsa-

kodnevno pa gravitira in živi z Občino Moravče (iz katere je mogoč tudi dostop do hiše, medtem ko je cesta iz Preserij, ki vodi do njih, v zelo slabem stanju), da bo tudi formalno spadala k sosednji občini;

- sprejel je tudi Skupni razvojni program za območje Občin Domžale, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Trzin in Vodice (o tem podrobneje tudi v tej številki glasila);

- sprejel informacijo o aktivnostih Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije za obdobje 2002-2006 ter projekta Po poteh dediščine;

- sprejel ugotovitveni sklep o začetku postopka za imenovanje novega uredniškega odbora javnega glasila Rokovnjac (8. 4. 2002 namreč sedanjim članom preneha 4-letni mandat).

Naslednja seja občinskega sveta bo predvidoma konec meseca marca 2002.

Mojca S.

UREJANJE PROSTORA

Spremembe, ki jih je Slovenija doživela v zadnji desetih letih, zahtevajo drugačen odnos do prostora ter odgovorno in učinkovito politiko urejanja prostora. Le tako bomo dosegli sprejemljiv razvoj in postopoma odpravljali posamezne slabosti dosedanjega sponstanega in enostranskega razvoja v prostorskem, ekonomskem, socialnem in okoljskem pogledu. Politika urejanja prostora Slovenije je dolgoročen dokument, ki pomeni doseženo stopnjo soglasja o bistvenih ciljih urejanja prostora ter je skupaj s Strategijo gospodarskega razvoja Slovenije in Strategijo regionalnega razvoja Slovenije temeljno vodilo za usklajeno usmerjanje razvoja države.

V dokumentu so predstavljeni stanje in težnje v slovenskem prostoru, ki bistveno vplivajo na njegovo urejanje in razvoj. Značilnosti slovenskega ozemlja so razgiban relief, sorazmerna omejenost ravninskega sveta, bogastvo površinskih in podzemnih voda, obmorska lega, biotska raznovrstnost, krajinska pestrost in obsežna gozdnatost. Slovenija ima veliko majhnih naselij in številna območja razpršene poselitve.

Prostor se zaradi dinamičnih naravnih, gospodarskih in socialnih procesov nenehno spreminja. Najmočnejše vplive imajo: človekove dejavnosti, ki vplivajo na prostor, človekov odnos do varstva naravnih in kulturnih dobrin in spontani naravni procesi.

Slovenija leži na pomembnem evropskem razvojnem loku, ki poteka po južni strani Alp, v osi od Barcelone do Kijeva in pomeni pomembno orientacijsko točko kot vrata med vzhodno in zahodno kulturo. Zato lahko zaradi geopolitične in strateške lege Slovenije nedvomno pričakujemo že v bližnji prihodnosti obsežne in dolgoročne razvojne spremembe.

Za izboljšanje ugotovljenega stanja v prostoru Slovenije je treba zagotoviti soodvisno gospodarsko, družbeno in prostorsko načrtovanje ter učinkovit nadzor nad izvajanjem zakonodaje.

Občinska uprava

SKUPNI RAZVOJNI PROGRAM ZA OBMOČJE PODJETNE REGIJE – povzetek

Občine Domžale, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Trzin in Vojkova, so julija 2001 sklenile dogovor o pripravi Skupnega razvojnega programa in za izvajalca izbrale podjetje Oikos d.o.o., Svetovanje za razvoj. Območje osmih občin smo delovno poimenovali Podjetna regija, saj je znano po podjetnosti in obrtništvu, iz katerega ljudje, ki tu živimo, črpamo voljo do dela in razvoja. Pripravo programa je nadzoroval Projektni odbor, sestavljen iz predstavnikov občin, razvojni partnerji pa so bili v proces vključeni preko Projektnega sveta, ki se je sestel trikrat.

Namen skupnega razvojnega programa je pomagati občinam pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Opredeljuje ključne razvojne usmeritve, prioritete in programe, ki jih želijo občine izvesti v prihodnosti, pa tudi strategije in orodja za njihovo izvedbo. Programi in podprogrami so zasnovani tako, da vsebujejo aktivnosti in ukrepe, ki so v pristojnosti občin in razvojnih partnerjev. Spodbudili naj bi trajen gospodarski razvoj in omogočili življenje ustvarjalnih ljudi v kakovostnem kulturnem in naravnem okolju.

Skupni razvojni program temelji na kritični analizi stanja, ki je povzeta v tem dokumentu, v samem razvojnem programu pa so predstavljeni vizija območja, razvojne usmeritve in cilji ter razvojni programi, s katerimi želi Podjetna regija uresničiti zastavljene cilje. Vsi ti dokumenti so objavljeni na www.PodjetnaRegija.org in na CD ROMu.

Na projektnem svetu, v katerem so sodelovali predstavniki razvojnih partnerjev, smo prišli do razvojne vizije in ciljev regije. Vizija se glasi:

Podjetna regija na vseh področjih podpira podjetnost in ustvarjalnost.

Podjetna regija bo najbolj razvita regija v Sloveniji.

Svojim prebivalcem bo nudila vrhunsko kakovost bivanja in omogočala njihov osebni razvoj.

Razvojni cilji so:

1. Ustvarjalni ljudje in kakovostno kulturno življenje. V okviru tega cilja bomo:

1. Izboljšali usposobljenost prebivalstva za podjetnost s pomočjo formalnih in neformalnih mehanizmov ter s tem še zmanjšali brezposelnost.

2. Omogočili samouresničevanje ljudi.

3. Zagotovili pestro kulturno ponudbo za vse generacije.

4. Ustvarili možnosti za prijetno druženje ljudi.

2. Kakovost življenja ter družini in zdravju prijazno okolje. V okviru tega cilja bomo:

1. Povečali ponudbo in dostopnost družbenih storitev znotraj območja.

2. Izboljšali kakovost okolja in narave z varstvom biotopov in vzdrževanjem mrežne strukture rabe prostora.

3. Zagotovili visoko kakovost javne infrastrukture.

4. Ljudem zagotovili pestre rekreacijske možnosti.

3. Najbolj razvita regija v Sloveniji, kjer bo osnova za dohodnino do l. 2006 za 10 % preseгла povprečje Ljubljanske urbane regije. V okviru tega cilja bomo:

1. Omogočili vstop zasebnega kapitala v gospodarske, družbene in infrastrukturne naložbe.

2. Zagotovili dovolj veliko ponudbo poslovnih in stanovanjskih lokacij.

3. Zagotovili mobilnost za vse družbene skupine s kakovostnim javnim prevozom.

za sofinanciranje na Kohezijski sklad, Cilj 3 Strukturnih skladov, Inovativne akcije, Program SAPARD in Program ISPA.

Pregled podprogramov po prioritetah:

Skupna vrednost razvojnega programa presega 46 milijard SIT. Od tega predstavljajo naložbe več kot 41 mrd. SIT. Glavni viri financiranja projektov, predvidenih v skupnem razvojnem programu, so koncesije za razvoj infrastrukture, Kohezijski sklad EU, država ter občine. Sledijo jim javna podjetja, gospodarske družbe, Evropska banka za obnovo in razvoj ter državni in evropski javni razpisi.

Celotna vrednost razvojnega programa je 556.048 SIT na prebivalca regije oziroma 111.209 SIT na prebivalca regije letno. Občine naj bi v izvedbo predlaganih pod-

Pregled podprogramov po prioritetah

Glavna programa	I. KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE	II. KONKURENČNO GOSPODARSTVO
Podprogram za vključitev v Regionalni razvojni program	• Učinkovita mobilnost za vse	
Ključni podprogrami	• Učinkovito prostorsko načrtovanje • Kakovostna in povezana komunalna infrastruktura • Kakovostno izobraževanje in družbene storitve • Vodni viri za prihodnost	• Konkurenčne poslovne cone • Uporabne vsebine na medmrežju
Podprogrami temelječi na iniciativi razvojnih partnerjev	• Kultura za vse ob prijetnem druženju (kultura dogaja) • Pestre možnosti za šport in rekreacijo • Aktivni in podjetni starejši • Varnost kot pogoj za kakovost življenja • Učinkovit nadzor nad predpisi • Vzgoja za vrednote	• Grozdi poslovnih storitev • Grozdi proizvodnih storitev • Uspešno kmetijsko gospodarstvo

4. Zagotovili dostop do interneta in vzpostavitev javnih storitev za vse.

5. Razvili lokalno oskrbo s kmetijskimi pridelki in izdelki.

Razvojni program je sestavljen iz dveh glavnih programov: I. KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE in II. KONKURENČNO GOSPODARSTVO, ki se delita na 16 med seboj tesno povezanih podprogramov.

Podprogram »Učinkovita mobilnost za vse«, je predviden za vključitev v Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije.

Šest podprogramov predstavlja ključne prioritete za območje osmih občin, izvedba ostalih podprogramov pa bo temeljila na pobudi razvojnih partnerjev v območju. Podprogrami so pripravljeni tako, da bodo pred obdobjem 2004-2006 in po njem, ko bo Slovenija deležna evropskih razvojnih sredstev, kandidirali

programov in projektov vložile dobrih 3,9 mrd. SIT. Ta sredstva bodo namenjena predvsem mobilizaciji različnih finančnih in človeških virov (podpore države in EU, investicije zasebnega sektorja, prostovoljno delo itd.) za razvojne projekte.

Izvedba programa bo temeljila na nadaljevanju pristopa, ki je bil uporabljen pri njegovi pripravi. Projektni odbor in projektni svet bosta nadaljevala z delom in zagotovila prilagajanje programa dejanskemu razvoju ter omogočala vključevanje novih pobud v program. Ključno vlogo bodo igrali nosilci podprogramov, katerih naloga bo vložiti lastna sredstva in na konkurenčen način zagotoviti sredstva iz drugih virov. Koordinacijo in podporo procesu bo izvajal sekretariat, ki ga bodo občine izbrale z razpisom.

Občinska uprava

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86 in 43/89 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) in 16. člena Statuta Občine Lukovica (Ur. vestnik Občine Lukovica, št. 1/01) je Občinski svet Občine Lukovica na svoji 19. seji, dne 28. 2. 2002 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta območja L1 LUKOVICA CENTER

1.

Javno se razgrne osnutek UREDITVENEGA NAČRTA območja L1 LUKOVICA CENTER.

2.

Dokumentacija bo javno razgrnjena v 1. nadstropju Občine Lukovica, Lukovica 46, 1225 Lukovica. Javna razgrnitev bo trajala 30 dni, in sicer od 11. 3. 2002 do 11. 4. 2002.

3.

V času javne razgrnitve lahko k dokumentu podajo svoje pisne pripombe in predloge vse fizične in pravne osebe, organizacije in skupnosti in le-te posredujejo Občini Lukovica ali v knjigo pripomb na mestu razgrnitve.

4.

V času javne razgrnitve bo izvedena javna obravnava 9. 4. 2002, ob 19.00 uri v Kulturnem domu Janka Kersnika v Lukovici, ki jo vodi pristojni oddelek občinske uprave.

5.

Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku Občine Lukovica.

ŽUPAN:

Anastazij Živko Burja, l.r.

ODGOVOR NA MISLI UREDNIKA

Prebral sem uvodni članek urednika v našem glasilu Rokovnjač. Ker se nekatere pripombe nanašajo na moje sodelovanje, bom le-te tudi utemeljil.

Glede pripomb o nekvalitetno položenem parketu v Kulturnem domu Janka Kersnika v Lukovici podajam naslednje dejstvo: parket na odru in v zaodrju v času obnove dvorane ni bil položen na novo, temveč je bil le brušen in na novo prebarvan. Parket iz predhodno neogrevane dvorane se sedaj na nekaterih mestih suši in krči, to sušenje in krčenje je tisto, čemur pravimo »zakon narave«, kar pa je posledica vsakodnevnega ogrevanja dvorane. Razpoke se v takem primeru lahko sanirajo. Parket v parterju je nov in kvalitetnejše položen in na njem ni vidnih napak, ki bi bile posledica nekvalitetnega polaganja parketa, ampak je opaznih nekaj odrgnin, ki so posledica velikega števila obiskovalcev dvorane, kar je tudi naravno in logično.

Glede razpok na javnih poteh na asfaltni prevleki oziroma cvetenja cestišča kot posledice spomladanske odjuge, navajam kratko tehnično pojasnilo: večji del rekonstrukcij cest se je izvajal v naši občini z minimalnimi sredstvi, zato se je že v naprej pričakovalo, da so na slabšem terenu možne tudi razpoke. Spodnji ustroj je bil v večji meri izveden s prostovoljnimi sredstvi dobrih občanov in njihovim delom. Tudi kot material - dolomit se je uporabljal tisti, ki je bil bolj dostopen za dane možnosti. Vsi vemo, da je kvalitetni spod-

nji ustroj pogoj za kvalitetno cesto. Vprašajte predsednike gradbenih odborov, kako težko je napraviti kvaliteten spodnji ustroj z omejenimi sredstvi. Dodam še to, da smo na določenih odsekih pazili na posamezne leče, ki bi morda povzročala plazovitost, kar pa terja dodatne geološke raziskave. Tudi same asfaltna prevleke so minimalne debeline, kar pa ne prenese težkih spomladanskih prevozov (odvoz in spravilo lesa ter gradbenega materiala). Dodatno pa je k vsem navedenim dejstvom prispevala še letošnja zima z močno zmrzaljo. To pomeni, da tudi sam poznam postopek izvedbe kvalitetnega dela.

Iz zgoraj navedenih pojasnil in dejstev bom mislil tako kot Prešeren: »Le čevlje sodi naj kopitar«.

In še nekaj: še vsakič do danes, ko sem pisal članke za glasilo Rokovnjač, sem prejemal očitke, češ da je časopis moj, ali pa da članke pišem sebi. Pa še to: vedno si najdem čas za vsakogar, vendar po predhodnem dogovoru, saj je moj čas v večjem obsegu dneva že vnaprej določen (včasih tudi za dva tedna). Prav tako pa ne maram očitkov, da novinarji ne dobijo odgovora na vprašanje. Kako le, če vprašanja sploh ne zastavijo?

Tudi glede pomanjkanja zastav imam svoj temeljit odgovor, pa drugič.

Vsi lepo pozdravljeni!

Uslužbenec Občine Lukovica:
Tomaž Cerar

PREDVIDENI KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI LUKOVICA V LETU 2002

- 9. 3. 2002, ob 19.00 - Gregorjevo v Krašnji: razstava »Gregorčkov« v pred-dverju šole ter spust hišic in ladij po potok (KUD F. M. Podlimbarski)

- 16. 3. 2002 - koncert iz naših krajev (Občina Lukovica)

- 17. 3. 2002, ob 16.00 - »Zgodbe iz gozdčka« v izvedbi Lutkovnega gledališča Pengov na OŠ Krašnja za abonma in izven

- 17. 3. 2002, ob 18.00 - otvoritev razstave »Kaj ustvarjajo ženske v Krašnji in njeni okolici« ter »Al' me boš kaj rada imela?« - splet slovenskih narodnih pesmi v izvedbi Teatra za vse, Jesenice (KUD F. M. Podlimbarski)

- marec 2002 - velikonočna procesija (Godba Lukovica)

- april 2002 očiščevalna akcija (TOD Brdo - Lukovica, TD Gradišče, TD Pre-serje, LD Lukovica)

- april 2002 - razvitje praporja Gasil-ske zveze Lukovica (Godba Lukovica)

- 7. 4. 2002 ali 14. 4. 2002 - spomla-danski orientacijski pohod (ŠD Krašnja)

- 21. 4. 2002 - lutkovna predstava »Deklica lastovica« v izvedbi Teatra za vse, Jesenice (KUD F. M. Podlimbarski)

- 27. 4. 2002 - Peregrinov sejem (TOD Brdo - Lukovica)

- 30. 4. 2002 - prvomajsko srečanje (TD Preserje pri Lukovici)

- 30. 4. 2002 - prvomajsko kresovanje (TD Gradišče)

- 30. 4. 2002 - tradicionalni nastop pred prvim majem v 8 naseljih občine (Godba Lukovica)

- konec aprila/začetek maja 2002 - spomladansko območno srečanje čebel-arjev

- maj in september 2002 odprti turnir v malem nogometu (ŠD Krašnja)

- maj 2002 - otvoritev Čebelarskega centra Slovenije in čebelnjaka na Brdu pri Lukovici

- maj 2002 - letni koncert MePZ Šentviški zvon

- maj 2002 - odprti turnir v malem nogometu (ŠD Krašnja)

- maj ali junij 2002 - regijska revija godb (Godba Lukovica)

- 18. 5. 2002 - Zvonarjada - srečanje Zvonov Slovenije (MePZ Šentviški zvon) v KD J.K. Lukovica

- 18. 5. 2002 - 6. Šraufov spomladanski pohod (ŠD Krašnja)

- 20. 5. 2002 - medobčinski nogomet-ni turnir (ŠD Zlato Polje)

- junij 2002 - obnovitev predstave na prostem Ubežnik - pod Miklavčevo domačijo (KUD F. M. Podlimbarski)

- junij 2002 - razstava članov likovne skupine Krašnja (KUD F. M. Podlimbar-ski)

- 2. 6. 2002 ali začetek junija - kulturni program ob 20-letnici izida knjige »Spo-ročilo iz rdečega aviona«, mentorica

nadaljevanje na 8. strani

nadaljevanje s 7. strani

knjige: Svetlana Makarovič (KUD F. M. Podlimbarski)

- 9. 6. 2002 ali 16. 6. 2002 - dirka za državno prvenstvo v Supermotu in veterani v kamnolomu v Lukovici (AMD Lukovica)

- junij ali september 2002 - tekmovanje v metanju varpe (ŠD Krašnja)

- poletje 2002 - otvoritev AC Krtina - Kompolje (Godba Lukovica)

- junij, julij, avgust 2002 (sobote) - turnir v košarki (ŠD Prevoje)

- 8. 6. 2002 - 25. jubilejno srečanje čebelarških krožkarjev (sodeluje TOD Brdo - Lukovica, TD Gradišče, TD Preserje pri Lukovici, Godba Lukovica)

- 22. 6. 2002 turistično srečanje v Gradišču s kmečkimi igrami (TD Gradišče)

- 25. 6. 2002 - proslava ob dnevu državnosti (Godba Lukovica)

- 29. 6. 2002 - športno zabavna prireditev - tek, košarka, balinanje, veselica (ŠD Prevoje)

- julij ali december 2002 - slamnikarska in etnološka zbirka o pisateljih v Krašnji (Podlimbarski, Andrejčkov Jože, Burger, Peter Levec) - dopolnitev zbirke - možen ogled po predhodni najavi ter ogled pletenja slamnatih kit (ga. Vera Beguš, tel. 01/72-34-060)

- 27. 7. 2002 - družabno srečanje - veselica (ŠD Krašnja)

- avgust 2002 - razstava v naravi (KUD F. M. Podlimbarski)

- avgust 2002 - lovska strelska tekma na glinaste golobe za pokal Občine Lukovica (LD Trojane)

- avgust 2002 - odprtje vrtca na Prevojah (Godba Lukovica)

- 3. 8. 2002 - organizacija proslave ob 60. obletnici požiga zlatopoljskih vasi (ŠD Zlato Polje)

- 18. 8. 2002 kmečki praznik Preserje 2002 (TD Preserje pri Lukovici)

- 25. 8. 2002 - 14. igre brez meja v Spodnjih Lokah ali Žirovšah (ŠD Krašnja)

- september 2002 - simpozij o delu F. M. Podlimbarskega (KUD F. M. Podlimbarski)

- september 2002 - ex tempore - pisatelji v kraju in času (KUD F. M. Podlimbarski)

- september 2002 - pohod Krašnja - Konj - Vrh - Spodnje Loke (KUD F. M. Podlimbarski)

- september 2002 - spretnostna vožnja z motorji pred Tokom ali v centru Lukovice (AMD Lukovica)

- 4. 9. 2002 - proslava ob občinskem prazniku (Godba Lukovica)

- 15. 9. 2002 - pohod ob 60. obletnici požiga zlatopoljskih vasi (ŠD Zlato Polje)

- 29. 9. 2002 - nogometni turnir ob mesecu športa in rekreacije RS (ŠD Zlato Polje)

- 6. 10. 2002 - 17. tek in 9. pohod za krof (ŠD Krašnja)

- 19. 10. 2002 - Lukov sejem (TOD Brdo - Lukovica)

- november 2002 - prizori iz življenja F. M. Podlimbarskega (KUD F. M. Podlimbarski)

- november ali december 2002 - odprti šahovski turnir za območje Občine Lukovica (ŠD Krašnja)

- december 2002 - novoletni koncert (Godba Lukovica)

- december 2002 božični koncert (MePZ Šentviški zvon)

- 1. 12. 2002 - Miklavžev večer Zajčevih melodij (TOD Brdo - Lukovica, Godba Lukovica)

- 22. 12. 2002 - smučarski skoki za pokal Občine Lukovica (ŠD Zlato Polje)

- 26. 12. 2002 (Sv. Štefan) blagoslovitev konj ob cerkvi sv. Vida v Šentvidu pri Lukovici

- 26. 12. 2002 - proslava ob dnevu samostojnosti (Godba Lukovica)

- 31. 12. 2002 - novoletno srečanje s kresom (TD Gradišče)

- 31. 12. 2002 - silvestrovanje na prostem (ŠD Zlato Polje)

Za vse nadaljnje informacije prosimo, da stopite v stik s predstavniki organizacij in društev oziroma spremljajte naslednje številke glasila.

Občinska uprava

OBVESTILO

Vse občane obveščamo, da bo Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o. opravilo spomladanski odvoz kosovnih odpadkov

dne 22., 23. in 24. aprila 2002.

Akcija je namenjena odstranjevanju kosovnih odpadkov iz gospodinjstev; odpadki morajo biti samo na dan rednega odvoza do 5. ure zjutraj postavljeni poleg zabojnika.

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev ne sodijo nevarni odpadki, kot so: embalaže škropiv, olj in barv, lakov in podobno. Vsi ti odpadki se odstranjujejo v posebni akciji odvoza nevarnih in drugih odpadkov.

Med kosovnimi odpadki se ne bodo odstranjevali tudi avtomobilski deli, pnevmatike in akumulatorji, gradbeni material, drevje in živa meja.

Počistimo za seboj, da bo naše okolje čisto in zdravo tudi za prihodnje rodove!

Občinska uprava

2. FEBRUAR - SVETOVNI DAN VARSTVA MOKRIŠČ

2. februar 1971, Ramsar (Iran) - podpis mednarodne konvencije o varstvu mokrišč oziroma Ramsarske konvencije, katere podpisnica je tudi Slovenija. Trenutno vključuje 130 držav sveta. Podpisnice so se obvezale, da ne bodo ogrožale obstoja mokrišč, temveč bodo zagotovile njihovo smotrno rabo in varstvo ter trajnostno ohranila biotsko raznovrstnost vseh mokrišč, tako naravnih (močvirja, nizka barja, šotišča, itd.) kot tudi tistih, ki jih je ustvaril človek (soline, ribniki, kali).

Na svetu je trenutno 1133 mokrišč, ki so uvrščena na seznam mokrišč mednarodnega pomena in skupaj obsegajo več kot 91 milijonov hektarov površine. Mokrišča so pomembna tako z ekološkega kot s socialno-ekonomskega vidika. Sodijo med najbolj produktivna okolja sveta in predstavljajo zibelko biotske raznovrstnosti, zagotavljajo vodo in primarno produkcijo, od česar je odvisno preživetje nešteti vrst rastlin in živali. Poleg tega so mokrišča tudi pomembna in včasih nujno potrebna za zdravje in varnost ljudi, ki živijo ob njih.

Človeški vplivi na vodne vire, kot so vplivi kmetijstva, industrije in gospodinjstevga onesnaževanja, se lahko pojavijo daleč od mokriščnih območij. V takih primerih lahko pride do razrednotenja ali celo uničenja mokriščnih habitatov. Mokrišča predstavljajo vir ekonomske, kulturne, znanstvene in rekreacijske vrednosti za življenje ljudi. Zato moramo preprečiti vse večje poseganje v mokrišča in njihovo izginjanje ter zagotoviti ohranitev in smotrno rabo mokriščnih virov. Da bi to dosegli na svetovni ravni, je potrebno medvladno sodelovanje.

Mokrišča v Sloveniji

V Sloveniji obsegajo mokrišča nekaj manj kot pet odstotkov vseh površin. Slovenski mokrišči, ki sta doslej uvrščeni na seznam mokrišč mednarodnega pomena in s tem deležni posebnega varstva, sta Sečoveljske soline in Škocjanske jame.

Sečoveljske soline so obalno in antropogeno mokrišče, poleg Strunjanskih solin pa tudi edine ohranjene soline v SV Jadranu. Posebnost območja, ki je bil leta 1989 razglašen za Krajinski park, so bazeni različno koncentrirane slane vode, opuščeni bazeni, bogati s halofiti, in številne živalske vrste, med katerimi so najbolj poznane ptice. Škocjanske jame pa so z vpisom na seznam ramsarskih lokalitet pridobile status prve evropske lokalitete, ki je bila uvrščena na seznam pomembnih mokrišč po smernicah za razglasitev podzemnih mokrišč. Leta 1986 so bile vpisane tudi na seznam svetovne dediščine pri UNESCO, od leta 1996 pa je to območje zavarovano tudi z zakonom o Regijskem parku Škocjanske jame.

V Sloveniji imamo še vrsto mednarodno pomembnih območij, ki si ta status zaslužijo. Mednje prištevamo murske loge in mrtvice, staro strugo Drave s Šturmovci, Ptujskim in z Ormoškim jezerom, Krakovski gozd in mokrišča ob Spodnji Savi z Jovsi, Ljubljansko barje, oba kraka kraške Ljubljance in Čezsoške prode.

Letos je ob svetovnem dnevu mokrišč poudarek na povezanosti človeka z mokrišči in kulturnem izročilu, ki nam ga mokrišča predstavljajo. O mokriščih v naši občini se morda pogovorimo nekaj več v eni izmed naslednjih števil Rokovnjača.

Občinska uprava

POD LIPO

V Krašnji imajo cerkev, gasilski dom, trgovino in od nedavna tudi gostilno. Zaenkrat to ni ravno prava gostilna, kamor bi lačni gost prihitel zadovoljit svoje potrebe, dobro pa bo poskrbljeno za vsakega, ki mu žeja povzroča težave. No, priznati je potrebno, da najhujšo lakoto lahko preženete tudi tukaj, saj dobri obloženi kruhki tudi spadajo k ponudbi. Ponaša se tudi s lepim slovenskim imenom POD LIPO. Gostinski prostor je lepo opremljen in domačini so že začeli prihajati na klepet po opravljenem delu. Lastnica Marjana Jerman pravi, da si najbolj želi ravno obiska domačinov. Gostinski prostor bo verjetno kmalu premajhen za vse obiskovalce, a na srečo so dnevi vse toplejši in gosti bodo lahko posedeli na vrtu, ki bo kmalu nared. S tem gostiščem je del središča Krašnje primerno urejen. Upamo lahko, da bo kmalu tudi preostali del centra vasi dobil bolj urejeno podobo.

V. G.

Poleti bo tukaj tudi vrt

VETERINARSKI DOM DOMŽALE d.o.o
Cesta talcev 10
1230 Domžale

Na podlagi tretjega odstavka 10. člena zakona o veterinarstvu, v izvajanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni v letu 2002, Uradni list št. 6/25. 1. 2002 čl. 11, bo potekalo splošno cepljenje psov proti steklini, po sledečem razporedu v občini Lukovica.

RAZPORED OBVEZNEGA CEPLJENJA PSOV PROTI STEKLINI

Dne: torek, 2. 4. 2002

08.30 - 09.00	Trojane
09.30 - 10.00	Šentožbolt
10.00 - 10.15	Zg. Petelinjek
10.20 - 11.00	Blagovica
11.15 - 11.30	Češnjice nad Blagovico
12.00 - 12.30	Zg. Loke
12.45 - 13.25	Kranje Brdo
13.30 - 14.30	Krašnja

pri Smrkolju, Trojane 14
pri Lovru Kropivšku, Šentožbolt 4
pri kasarni
pri Janezu Cerarju, Blagovica 32
pri Leopoldu Šinkovcu
pri Ivanu Trdinu, Zg. Loke 7
pri Francu Novaku, Kranje Brdo 11
pri Marjanu Štruklju, Krašnja 31

Dne: sredo, 3. 4. 2002

08.30 - 09.00	Čeplje
08.45 - 09.15	Trnovče
09.30 - 10.30	Lukovica
10.40 - 11.10	Sp. Prapreče
11.15 - 11.45	Šentvid
12.00 - 12.30	Rafolče

pri križišču
pri Antonu Oražmu, Trnovče 6
pri Kmetijski zadrugi
pri Antonu Zoretu, Sp. Prapreče 3
pri Andrejki
pri Igliču, Rafolče 18

Cepljenje psov za zamudnike je na krajih ter mestih rednega cepljenja.

Dne: četrtek, 11. 4. 2002

08.45 Trojane	10.30 Lukovica
09.00 Šentožbolt	11.00 Šentvid
09.30 Blagovica	11.30 Rafolče
10.00 Krašnja	

Ne pozabite prinesiti s seboj izkaznice o cepljenju psov.
Cena cepljenja za psa v akciji je 5700,00 SIT.

Cepimo vse pse, starejše od 4 mesecev, breje in doječe psice pa cepimo po odstavitvi. Posamezno cepljenje je v VETERINARSKEM DOMU DOMŽALE, CESTA TALCEV 10, vsak delavnik 07.00 - 11.00 in 17.00 - 18.00, ter ob sobotah 07.00 - 09.00.

»Prav veseli vas bomo« pravi lastnica Marijana

Naše vasi

V ZIDEH

Vas sestavlja zaselka V Zideh in Podzid; prvi je strnjen ob slemenski cesti proti Zagorju, drugi pa razložen v dolini Boljske ob cesti Ljubljana - Maribor. V Zideh se prav zdaj obnavlja baročna podružnična cerkev sv. Mohorja in Fortunata iz 15. stoletja, ki ima ohranjeno fresko Križanja in fragment sv. Katarine iz leta okoli 1460. Oba zaselka štejeta okrog 70 prebivalcev (družine Udovič, Armeni, Potrbin, Mlinarič, Keršič, Založnik, Gorišek, Kralj, Ocvirk in Slakan). Do Ljubljane je 38 km, do Celja 37 km, do Zagorja 14 km in do Lukovice 18 km.

Naša farna cerkev s pokopališčem je v Šentgotardu. Spadamo pod krajevno skupnost Trojane. Otroci hodijo v šolo Blagovica do 4. razreda (7 km) in nato od 5. do 8. razreda na Brdo (18 km). Skrajni vzhodni del vasi je prepreden z novimi avtocestnimi priključki, pod zgornjim delom vasi pa poteka predor. V bližini meji mo na občine Vransko, Zagorje in Kamnik.

PUSTOVANJE V KRAŠNJI

HOPSASA, RISASA, PUSTNA NEDELJA - LAN SEM BIL ŠPEHA SIT, LETOS PA ZELJA.

Čarobni pustni čas sega daleč v našo zgodovino, v daljne rimske čase. Takrat se je novo leto pričnalo marca in mesec februar je pomenil neke vrste očiščevanje. To je vodilo ljudi v veseljačenje in radovanje ob dejstvu, da se je sonce dvignilo in da bo kmalu konec zime. Novo leto so sicer kasneje premaknili v januar, ohranili pa smo novoletno praznovanje, ki se nam danes kaže v pustnih norčijah.

Krašnjani cenimo vse, kar je povezano z našo preteklostjo in skušamo ohraniti marsikateri stari običaj. Zato ni čudno, da je tudi veselje do šemljenja maskar značilno za nas. Pustnemu rajanju, ki traja kar nekaj dni, sledi post in zato se je treba nanj dobro pripraviti. (PUST namreč pomeni PUSTI MESO). Tudi letos smo se na ta praznik dobro pripravili. Že v četrtek pred pustom smo se mnoge krajanke, okoli 30 nas je bilo, letos že tretjič po vrsti, zbrale v Bevčevi gostilni in veselo proslavile »ta debeli« četrtek. Ob obloženih mizi, dobrem razpoloženju, prijetnem klepetu in nešteti šaloh smo preživele nepozaben večer. Sobota je minila dokaj mirno. Namenjena je bila predvsem cvrtju krofov in flancatov ter tistim posameznikom, ki so se udeležili pustnih plesov po bližnjih lokalih.

Pravo razpoloženje pa se je začelo v nedeljo. Zgodaj popoldne so se pred trgovino začele zbirati najmlajše maskare, seveda v spremstvu malo starejših in redkih odraslih maskar. V sprevedu in spremstvu harmonikarja so šle po vasi, nato pa so se zbrale v večnamenskem prostoru gasilskega doma, kjer so plesale, se igrale in med sabo tudi tekmovale. Zvečer so nas začele obiskovati odrasle maskare.

Motožetova mama nas je pričakala s svežimi flancati. Uf, kako so bili dobri!

Šolski otroci pa so najbolj nestrpno čakali na pustni torek. Dve uri pouka ta dan sta jim vse prepočasni minevali. Po malici so se začeli pripravljati v maskare. Bližnji so tekli domov, daljni pa so oblačila prinesli kar s seboj. Na šolskem dvorišču so se začeli zbirati kavboji, indijanci, dimnikarčki, klovn, princ, čarovnice, starčki in starke, detektivi, telebajski, vojaki, Pike Nogavičke, Batman, Pokemon, mucki, zajčki, miške, psički, zvezdica in še najrazličnejše pošasti. Ko so se vsi zbrali, smo se napotili po vasi. Ljudje so nas navdušeno pozdravljali. Marsikatera gospodinja nas je pričakala z bonboni, sladkarijami ali pa kar s svežimi flancati. Sredi vasi se nam je pridružila odrasla

PUSTNE NORČIJE SO MIMO

Dva lepa sončna dneva nam je letos poklonila narava in s tem pripomogla, da smo si tudi tokrat privoščili obilico rajanja ter norčij, ki sodijo k pustnemu času.

V prvi del le-teh bi uvrstili tradicionalno nogometno srečanje ekip Zlatega Polja in Prevoj v pustnih maskah. Že deset jubilejno, predvsem pa prijateljsko srečanje, sta tokrat spremljala borbenost in športni duh obeh ekip. Priložnostno se zahvaljujemo prevojski ekipi, predvsem njihovemu vodji Božu Pogačarju, da vsa leta prihajajo k nam in s tem omogočajo ta srečanja. Velik poudarek pa v društvu namenimo tudi pustnim šemam (maskaram). Kot že leta nazaj, smo se nanj pripravljali z veliko vnemo, z željo, da bodo maske čimbolj izvirne. Od hiše do hiše smo hodili po vaseh ter ljudem zaželeli dobro letino, trdno zdravje, srečo in seveda konec mrzle zime.

Tu in tam smo si z obraza sneli vroče maske, se odželeli ter pokramljali z zadovoljnim gospodarjem. Pobiralca darov sta se veselila, ponovno sta prišla na svoj račun, saj je bil koš poln dobrot. S pustnimi norčijami smo zaključili na pustni torek, ko smo se organizirano prvič odpravili v ostrče naše občine in tudi tam doživljali radovednost ljudi, seveda pa topel sprejem povsod, koder smo se ustavili.

Naj zaključim z besedami enega od gospodarjev, ki je dejal: »Vsaka vam čast, fantje, stare običaje je nujno treba oživljati in ohranjanje«. Nehote sem se spomnil delčka pustne pripovedi izpred štiridesetih let:

*Pojdimo, ulovimo pusta,
da otrok nam ne pohrusta.
Ima jopič rdeč, zelene hlače,
v rokah ragle ropotače.*

*A na glavi dva roga,
hu, pa kakšen nos ima,
brke dolge kot ščetine,
bojmo se ga, kadar zine.
Bojmo se ga, kadar stopi
in nas z dolgo šibo lopi.*

*Če se komu zakrohoče,
ali če se kdo zajoče,
brž ga čez koleno zvije,
živo uro mu navije.*

T. Habjanič

čarovnica, ki je jahala na metli. Bila je enkratna, žal pa se je od nas morala prezgodaj posloviti, ker so jo čakale druge obveznosti. Po vrnitvi v šolo smo se še malo povešeli, naigrali, se šli karaoke, nato pa šli domov. Vsakomur se je ta dan mudilo, ker ga je čakalo še dolgo pustno popoldne. Zvečer so maskare utrujene preštevale tolarčke, odrasle pa so obiskale še tiste hiše, ki jih v nedeljo niso utegnile. Nekateri vaščani pa so poskrbeli za kres in zažgali pusta, kot se spodobi.

Tako je minil letošnji pustni čas v Krašnji. Čeprav je še daleč, se že veselimo naslednjega.

Boža Požar

SDS

13. slavnostna akademija Socialdemokratske stranke Slovenije

Na predvečer 13. rojstnega dne Socialdemokratske stranke Slovenije je bila v Linhartovi dvorani v Radovljici 15. februarja slavnostna akademija stranke.

Pogled v zgodovino nam pove, da je bila Socialdemokratska stranka Slovenije ustanovljena leta 1896. Njeni najvidnejši predstavniki v prvi polovici 20. stoletja so bili Etbin Kristan, Ivan Cankar, Albin Prepeluh, dr. Henrik Tuma in dr. Dragotin Lončar, naš rojak iz Sela pri Lukovici. Leta 1945 je bila skupaj z ostalimi političnimi strankami prepovedana, njeni voditelji pa preganjani. V času komunističnega režima, med stavko litostrojskih delavcev leta 1987, je po 42-letih nastal iniciativni odbor za ponovno ustanovitev Socialdemokratske stranke. Ustanovni kongres stranke, ki se je imenovala Socialdemokratska zveza Slovenije, pa je bil zaradi pritiskov starega režima sklican šele 16. februarja 1989. Prvi predsednik stranke je bil ing. France Tomšič, njegov naslednik pa od novembra 1989 dr. Jože Pučnik, ki je takoj zatem postal tudi predsednik Demokratične opozicije Slovenije DEMOS, ki je aprila 1990 zmagala na prvih svobodnih volitvah. Na tretjem kongresu maja 1993 je bil za predsednika SDS izvoljen Janez Janša, ki je bil ponovno izvoljen za predsednika na kongresih stranke leta 1995, 1999 in 2001.

Sto let Socialdemokratske stranke Slovenije

Prvič so se socialdemokratske ideje pojavile na Slovenskem že v drugi polovici 19. stoletja. Leta 1867 je bil v Avstroogrski monarhiji sprejet zakon, ki je legaliziral vrsto delavskih, izobraževalnih, zavarovalnih in drugih društev, kar je omogočilo povezovanje obrtnikov, tiskarjev in železničarjev. Iz teh vrst so prišli kasnejši voditelji, kot npr. Franc Železnikar. Leta 1888 so v Hainfeldu ustanovili Socialdemokratsko stranko za Avstroogrsko. Ustanovnega kongresa sta se udeležila tudi Slovenca Ludvik Zadnik in Karel Kordelič. Dne 15. in 16. avgusta 1896 je v Ljubljani potekal prvi kongres slovenskih socialdemokratov. Stranka se je uradno imenovala Jugoslovanska socialdemokratska stranka (JSDS), ker je poleg slovenskih dežel pokrivala še Istro in Dalmacijo. Izmed vseh strank takrat so se najbolj zavzemali za demokratični volilni sistem.

Cankar in Prepeluh: za samostojnost slovenskega naroda

Konec 19. in v začetku 20. stoletja se poleg Etbina Kristana pojavita še dva pomembna socialdemokratska politika in publicista, katerih ideje so še danes aktualne. To sta pisatelj Ivan Cankar in Albin

Prepeluh – Abditus. Ivan Cankar je s svojim publicističnim delom in predavanji jasno povedal, da smo Slovenci narod z lastnim jezikom in kulturo, ki nas je močno ločila od drugih narodov, tudi jugoslovanskih, in da tega slovenski socialdemokrati ne smemo pozabiti. Prepeluh pa je v svojih delih poudarjal pomen narodnega vprašanja in se zavzemal za čim večjo samostojnost slovenskega naroda. Prav v tem so se slovenski socialdemokrati nekoč razlikovali od svojih strankarskih kolegov v drugih velikih evropskih državah, kjer so socialdemokratske stranke nastale pri narodih, ki se jim večinoma ni bilo potrebno boriti za svoj obstoj. Zato pri njih racionalno vprašanje nikoli ni imelo takšnega pomena kot pri manjših narodih, ki so bili del večjih držav. Zato je Prepeluh že v Avstroogrski monarhiji kritiziral nekatere nemške marksiste, ki niso imeli poslušarja za majhne narode. Tudi v kraljevini SHS 1918 se je Prepeluh zavzemal za čim večjo samostojnost slovenskega naroda. Leta 1921 je skupaj s prijatelji izstopil iz stranke, ker se je preveč obrnila na levo in ker je podprla unitaristično jugoslovanstvo.

NE za fašizem in komunizem

V 20-letih so se začele cepitve socialdemokratskih gibanj na revolucionarje – komuniste in reformiste, ki so ostali zvesti socialdemokratskemu programu, kasneje pa so se še ti razcepili na več frakcij. Zato do druge svetovne vojne niso pomenili pomembnejše sile na političnem prizorišču. Tudi zato leta 1941 niso bili pripravljeni na napad na državo. Nasprotovali so fašizmu, nacizmu, seveda pa tudi Komunistični partiji, zato se večinoma niso vključili v Osvobodilno fronto.

Povojni pregoni socialdemokratov

Po vojni je UDBA sistematično preganjala socialdemokrate in že v kali zatrla vsak poskus sindikalnega in strankarskega gibanja, zato so se nekateri

pomembni socialdemokrati izselili iz Slovenije. Šele težka kriza socializma na začetku 80-tih let je spodbudila možnosti za postopno uveljavljanje temeljnih političnih in državljskih pravic.

Ob 100 obletnici socialdemokracije se zgodi litostrojka stavka

Decembra 1987 so se delavci Litostroja odločili za stavko, ki jo je vodil ing. France Tomšič. Na zboru delavcev je predlagal ustanovitev Socialdemokratske stranke. Nastala je tudi vrsta socialdemokratskih pobud.

Proces proti četverici

Maja 1988 je Služba državne varnosti aretirala Janeza Janšo, Ivana Borštnerja in Davida Tasiča, kar je vodilo do procesa proti četverici in do slovenske pomladi. Javnost se je organizirala v Odbor za človekove pravice.

Ustanovitev SDS

Socialdemokratska zveza Slovenije (SDZS) je bila ustanovljena 16. februarja 1989 v Cankarjevem domu. Stranka se je morala imenovati »zveza«, ker je takratna komunistična nomenklatura hotela, da ostane v okviru režimske SZDL. V delo stranke se je v tistem obdobju vključil tudi dr. Jože Pučnik, ki je bil na začetku 60-tih let obsojen na devetih političnih procesih. Kasneje je predaval na univerzi v Nemčiji.

Zmaga Demosa 1990

Razpad komunističnega sistema leta 1989 je tudi slovensko komunistično nomenklaturu prisilil, da je po petdesetih letih pristala na prve svobodne in večstrankarske volitve. Nove nekomunistične stranke so se združile v Demos, demokratično opozicijo Slovenije. Aprila 1990 je Demos pod vodstvom dr. Jožeta Pučnika zmagal na volitvah. Vladna koalicija Demos je uresničila svoj najpomembnejši cilj: osamosvojitve Slovenije.

nadaljevanje na 12. strani

AVTOCENTER VADJUNEC d.o.o.

Trgovina in servis

Zg. Loke 23, 1223 Blagovica

Avtocenter Vadjunec d.o.o.

Pooblaščen prodajalec in serviser vozil SUZUKI in SUBARU

Zgornje Loke 23

1223 Blagovica

Telefon 01 7234 158

Fax: 01 7234 008

GSM: 041 634 263

E-mail: z.vadjunec@siol.net

Internet domača stran: <http://www.ac-vadjunec.si>

Delovni čas

ponedeljek-petek

od 8h do 16h

sobota

od 8h do 12h

nadaljevanje z 11. strani

Vojna za Slovenijo 1991

V vojni za Slovenijo, junija 1991, sta slovenska vojska in policija premagala Jugoslovansko armado in pot do mednarodnega priznanja samostojne države je bila s tem odprta. Koalicija Demos je konec leta 1991 zaradi notranjih nesoglasij razpadla. V Socialdemokratsko stranko je vstopil Janez Janša, eden najpomembnejših voditeljev slovenske pomladi. Na volitvah 1992 so socialdemokrati dosegli sicer slabši rezultat, toda vseeno so skupaj s krščanskimi demokrati vstopili v vlado Janeza Drnovška. Janez Janša je celo ostal obrambni minister, vendar ga je kot neizprosne kritika privilegijev komunistične nomenklature le-ta poskušala diskreditirati.

Janez Janša postane predsednik SDS

Na tretjem kongresu SDS maja 1993 je bil za predsednika stranke izvoljen Janez Janša. Janšo so zrušili z mesta obrambnega ministra leta 1994. Pred parlamentom se je takrat v podporo Janezu Janši zbralo več kot 20 tisoč ljudi, v socialdemokratsko stranko je vstopilo več tisoč novih članov, med njimi veliko uglednih strokovnjakov, univerzitetnih profesorjev in kulturnikov. To je pomenilo za SDS nov ustvarjalni zagon, ki je v nekaj letih stranko oblikoval v drugo najmočnejšo stranko v Sloveniji z več kot 21000 člani. Konec leta 1994 je bil ustanovljen OO SDS Lukovica. SDS je ponovno sodelovala v vladi v obdobju maj-december 2001 v času mandata Andreja Bajuka, kjer je s svojo ekipo ministrov in drugih strokovnjakov dokazala, da je sposobna ponuditi slovensko razvojno alternativo in jo tudi uresničiti. Danes je SDS najmočnejša opozicijska stranka.

13. rojstni dan SDS se je na kulturni prireditvi v Radovljici zaključil s podelitvijo zlatih vrtnic najbolj zaslužnim članom za leto 2001. Z vrha stranke se kažejo znamenja, da se stranka pripravlja na nove izzive in da se nam obeta vladna alternativa ob svojem času. Predsednik Janez Janša je v zaključnem govoru dejal: »Zavedati se moramo, da tečemo maraton, da je mogoče dosegati napredek in pozitivne spremembe, ampak ne kar čez noč«. Na koncu smo se še posladkali z odlično torto.

Danilo Kastelic

8. MAREC, 25. MAREC ZA ŽENSKE, ZA MATERE

Na vlažnih gozdnih bregovih in ob potokih so med gostimi jelšami pokukali na plan zvončki. Prvi nežni cvetovi, ki oznanjajo, da se bo narava odela v nova razkošna oblačila.

Tudi na našem vrtu so to sončno jutro pozdravili drobni beli cvetovi zvončkov in teloha. In glej čudo, celo oblaki cestnega prahu jim niso prišli do živega. Ob pogledu nanje mi oživi spomin na 8. marec – dan žena. Nehote mi misli brskajo po preteklosti.

Pred menoj zaživi šolska učilnica. Nešteto iskrenih pogledov me brez besed sprašuje: »Kaj je tisto, kar je najlepše za mojo mamo?« Otroške oči žarijo. Tišina. Drobni prstki rišejo, gnetejo, režejo, strižejo, barvajo – ustvarjajo »nekaj lepega za mamico.« Slišim jih, kako ob delu tiho šepetajo pesem Jelke Bakule, ki smo se jo naučili:

»Tudi ko sem v šoli,
nikdar nisem sama,
saj na mene vedno misli
moja zlata mama.«

In moja mama? V tem trenutku jo vidim. Zgarano, z razpokanimi, hrapavimi rokami, polnimi žuljev. A vsaka razpoka na njeni nežni roki, vsak pekoči žulj skriva odločnost in voljo premagati vse ovire in vztrajati za lepši jutri, za nas, otroke. Razmišljam, ali sem ji kdaj za njene modre nasvete rekla: »Hvala, da si mi odprla toliko vrat – vendar me nikoli nisi potisnila skozi njega.« Hvala ti, mama!

Ropot težkih tovornjakov, oblak prahu, cviljenje gum dolge pločevinaste kolone me prebudijo. Čas gre dalje, ne moreš ga zavrteti nazaj.

Živimo danes. Kaj nam prinaša danes? Imamo danes ženske, matere enake možnosti z moškimi?

Le enaka delitev moči in odgovornosti med ženske in moške je pogoj za enakost spolov v vsaki družbi. V sodobnih demokracijah je pravno zagotovljena enakost pred zakonom (ne glede na spol in druge osebne okoliščine) eno njenih temeljnih načel. Temu načelu sledimo tudi pri nas. Mnogim spremembam želimo dati zakonsko osnovo, kajti dejstvo je, da ženske sodojijo k manj privilegiranim v družbi. Ženske v Sloveniji predstavljajo skoraj polovico vseh zaposlenih, delajo tudi polni delovni čas. Zaradi materinstva in nosečnosti ženske težje najdejo zaposlitev, nemalokrat

pa prejemajo za enako ali enakovredno delo v povprečju nižje plačilo. Izrazito neenakomerna je tudi delitev dela v družini. Oviro za izboljšanje položaja žensk predstavlja tudi nasilje nad ženskami in nasilje v družini.

Prvi korak k cilju politike enakih možnosti žensk in moških smo naredili z uveljavitvijo Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki uvaja tudi očetovski dopust. Prvo obravnavo je v parlamentu preživel predlog zakona o delovnih razmerjih, ki med mnogimi novostmi prepušča diskriminacijo iskalca zaposlitve in zagotavlja varstvo žensk. Veliko pričakujemo od Zakona o enakih možnostih žensk in moških, ki ga kot predlog pripravlja Urad Vlade RS za enake možnosti. Žal pa tudi najboljša zakonodaja ne koristi veliko, če se ne doseže praktične uveljavitve. Bomo uspehi?

To je odvisno tudi od nas žensk, mater, saj navsezadnje nočemo biti samo marljive, trpežne, racionalne, ljubeznive, ustrezljive, gospodinjske... Z vsemi svojimi lastnostmi želimo biti vtakane v družbo.

Prijetne praznike in šopek zvončkov za pozdrav.

Stana Stopar

KONGRES LDS – PORTOROŽ 2002

V Portorožu se je 26. in 27. januarja odvijal kongres LDS, na katerem je bilo slišati tudi dva glasova iz naše občine. Občinski odbor je zastopal Franci Bernot, kot dele-

Delegati s področja bivše občine Domžale

gatka pa je sodelovala poslanka ga. Stana Stopar. Nedvomno je bila na kongresu najpomembnejša izvolitev predsednika dr. Janeza Drnovška. Veliko polemik pa je povzročila izvolitev sekretarja Petra Jamnikarja, ki je tesno premagal dosedanjega vršilca dolžnosti Biščaka. Podpredsedniški mesti sta po pričakovanju zapolnila mag. Anton Rop in Tone Anderlič. Na kongresu so sprejeli nekatere spremembe statuta. Izvoljen je bil tudi svet stranke, ki je nedavno dobil tudi novega predsednika, g. Gregorja Golobiča. Mediji so posvetili dogajanju na kongresu in ob njem veliko pozornosti in v svojih ocenah kar pretirano zdramatizirali dogodke.

Po kongresu se v našem delovanju ne bo nič spremenilo. Naša skupina v občini Lukovica je sicer majhna, vendar ima mnogo simpatizerjev. Vsi se bomo trudili, da bomo čimbolje izpolnjevali naše geslo: MISLI GLOBALNO, DELUJ LOKALNO, in s tem dodali svoj prispevek za boljši jutri za vse ljudi.

Franci Bernot

AVTO Cerar

AVTO CERAR d.o.o.

Tkalska pot 6, 1241 Kamnik,

Tel.: 01/839-50-40, Fax: 01/839-50-41

KATERE NOVOSTI PRINAŠA NOVEMBRA 2001 SPREJETI ZAKON O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH (ZSDP)

Zakon uvaja številne nove pravice in obenem nadgrajuje nekatere dosedanje pravice. Praviloma so določbe zakona stopile v veljavo z dnem uveljavitve zakona, to je s 1. 1. 2002; nekatere določbe pa se bodo začele uporabljati postopoma v naslednjih letih. Zakon ureja dve področji: pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo in pravice do družinskih prejemkov. Potrebno je poudariti tudi splošne značilnosti zakona, da so pravice vezane na otroka in tako tudi prenehajo z njegovo smrtjo ter da se pravice ne bodo mogle uveljavljati za nazaj, za tiste starše, ki bodo ob uveljavitvi posameznih pravic že na starševskem dopustu, temveč le za nove upravičence. Sistem je urejen na način socialnega zavarovanja, kar pomeni, da zavarovanci (zaposleni, samozaposleni, kmetje, brezposelni, ki prejemajo denarno nadomestilo) plačujejo prispevke, ki se zbirajo v proračunu Republike Slovenije. Osnova za plačilo prispevka je plača oziroma nadomestilo plače. Bistvena splošna novost je tudi, da poteka obveščanje delodajalca o izrabi dopusta praviloma preko Centra za socialno delo. Le-ta pa potem odloča o priznanju pravice. Delavec pa mora obvestiti delodajalca o nameri izrabe dopusta 30 dni pred predvidenim nastopom dopusta. Zakon med drugim določa, da se vse pravice uveljavljajo pri Centru za socialno delo v rokih, ki so točno določeni. Zamuditev le-teh pa lahko v nekaterih primerih pomeni celo izgubo pravice. Pravice iz zavarovanja so: starševski dopust (porodniški dopust, očetovski dopust, dopust za nego in varstvo otroka in posvojiteljski dopust), starševsko nadomestilo in pravica do krajšega delovnega časa.

Porodniški dopust načeloma pripada materi v trajanju 105 dni; krajši je le v primeru, če mati rodi mrtvega otroka, če otrok umre v času porodniškega dopusta ali če zapusti otroka. Oče ga lahko koristi le, če mati umre, zapusti otroka ali če ni sposobna za samostojno življenje ali delo. Izrabi se v strnjem nizu (odsotnost z dela v polnem trajanju na enkrat brez prekinitve) v obliki polne odsotnosti z dela. Mati mora nastopiti dopust 28 dni pred predvidenim datumom poroda, če pa tega ne stori, ostane dopust, ki ga zamudi, neizrabljen. V vsakem primeru pa mati nastopi dopust z dnem rojstva otroka.

Očetovski dopust je povsem nova in neprenosljiva pravica, ki bo ob dokončni uveljavitvi trajal 90 dni. Prvih 15 dni bo moral oče izrabiti v času porodniškega dopusta matere, razen če le-tega sam koristi, v obliki polne odsotnosti z dela; dopust v trajanju 75 dni pa bodo očetje lahko izrabili v obliki polne odsotnosti z dela najdlje do 8. leta otrokove starosti. Dopust se bo uveljavljal postopoma. Prvih 15 dni bodo očetje s polnim nadomestilom plače začeli koristiti z letom 2003, leto kasneje pa se bo očetovski dopust podaljšal za 30 dni, za ta čas pa mu bo država zagotavljala samo

plačilo prispevkov za socialno varnost. Polno bo očetovski dopust stopil v veljavo leta 2005 in bo trajal 90 dni, od tega mu bo država za 75 dni plačevala prispevke, nadomestilo plače pa bo prejemal še naprej le za 15 dni.

Dopust za nego in varstvo otroka lahko izrabi eden od staršev, o čemer se pisno dogovorita 30 dni pred potekom porodniškega dopusta. Dogovor predložita Centru za socialno delo skupaj z zahtevkom za uveljavljanje pravice in z njim seznanita svoj delodajalca. Dopust traja 260 dni, podaljša pa se v primerih rojstva dvojčkov za 90 dni, ob rojstvu več hkrati živo rojenih otrok za vsakega za 90 dni in za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo ravno tako za 90 dni ter v primeru, ko sta v družini že najmanj dva otroka do starosti osmih let. Dopust se lahko izrabi v strnjem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. Del dopusta za nego in varstvo otroka v trajanju največ 75 dni se lahko izrabi najdlje do 8. leta otrokove starosti.

Posvojiteljski dopust je nova pravica, ker pripada tudi staršem, ki posvojijo starejše otroke. Posvojitelj bo imel tako dopust za otroka starega od 1 do 4 let v trajanju 150 dni, za otroka, starega od 4 do 10 let pa bo trajal 120 dni. Posvojiteljski dopust se lahko izrabi v strnjem nizu ob polni ali delni odsotnosti z dela, enega ali obeh staršev hkrati, pri čemer skupno trajanje dopusta ne sme presegati 150 oziroma 120 dni.

Starševsko nadomestilo se bo izplačevalo ves čas porodniškega dopusta, dopusta za nego in varstvo otroka in v času posvojiteljskega dopusta ter za 15 dni očetovskega dopusta. Za preostali čas očetovskega dopusta pa mu bo Republika Slovenija zagotavljala plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Do nadomestila so upravičene osebe, ki so bile zavarovane pred nastopom starševskega dopusta. Osnova je enaka povprečni plači oziroma nadomestilu plač v zadnjih 12 mesecih pred nastopom dopusta. Omejeno je le najvišje in najnižje nadomestilo. Osnova za izračun nadomestila ne more biti višja od dva in polkratnika povprečne mesečne plače v RS, razen za porodniško nadomestilo, osnova pa ne more biti nižja od 55 % minimalne plače. Nadomestilo za starševski dopust za polno odsotnost z dela znaša 100 % osnove.

Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, ki po rojstvu otroka niso upravičeni do starševskega nadomestila (študentke, gospodinje, brezposelni, nesamozaposleni) in znaša 35.000 SIT mesečno, prejemajo pa ga eno leto od rojstva otroka. Praviloma ima pravico do dodatka mati, razen kadar oče koristi porodniški dopust.

Novost zakona je tako imenovano **dobroimetje** za neizrabljene pravice. Če starša ne izrabita dopusta za nego in varstvo otroka v celotnem obsegu, se lahko odločita, da pripadajoči del nadomestila

za ta dopust izrabita v obliki dobroimetja, ki ga namenita za plačilo varstva otroka, najemnine za stanovanje ali za nakup stanovanja.

Novost zakona je tudi možnost, da **eden od staršev do tretjega leta starosti otroka ali če neguje otroka s težko motnjo v duševnem razvoju in težko gibalno oviranega otroka**, dela krajši delovni čas, pri tem pa mu delodajalec plača po dejanski delovni obveznosti, država pa mu zagotavlja do njegove polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost.

Pomoč ob rojstvu otroka je enkratni denarni prejemek v višini 50.000 SIT in je namenjen za nakup opreme za novorojenca. Namesto denarnega prejema pa se lahko zagotovi tudi v obliki opreme za novorojenčka.

Otroški dodatek je odvisen od gmotnih razmer družine in števila otrok v njej. Dobijo ga otroci v družinah, kjer dohodek na družinskega člana ne presega 99 % povprečne plače v RS. Otroci, ki živijo v enostarševskih družinah, bodo od leta 2004 prejemali za 10 % višji otroški dodatek. Prav tako bo od leta 2003 za 20 % višji otroški dodatek pripadal staršem otroka, ki ni vključen v vrtec. Otroški dodatek se prejema za otroka do dopolnjenega 18. leta starosti, za starejšega pa, dokler se šola, vendar najdlje do 26. leta starosti.

Dodatek za veliko družino (troje ali več otrok; če se bo tretji otrok rodil najkasneje do 30. junija v tekočem letu) bo od leta 2004 znašal 70.000 SIT in bo izplačan v enkratnem znesku. Pravica se bo uveljavila postopoma: v letu 2002 bo znašal 25.000 SIT in v letu 2003 50.000 SIT. Izplačeval se bo do 15. v mesecu avgustu za tekoče leto.

Dodatek za nego otroka, ki je hudo bolan ali težko prizadet je z novim zakonom zvišan in bo mesečno znašal 18.000 SIT, za otroke, ki pa potrebujejo posebno nego (zaradi težke invalidnosti) vseh 24 ur, pa znaša 36.000 SIT. Čas prejemanja dodatka je isti kot pri otroškem dodatku.

Nova je tudi pravica do **delnega plačila za izgubljeni dohodek**, ki se bo uveljavila leta 2003. Prejemal ga bo eden od staršev, kadar prekine delovno razmerje zaradi varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka in bo mesečno enak minimalni plači.

Enako kot to velja pri opremi za novorojenca, lahko Center za socialno delo, kadar obstaja velika verjetnost, da družina posamezne denarne oblike družinskega prejema ne bo namenila za otroka in bo zato ogrožena njegova socialnoekonomska varnost, odloči, da se posamezni prejemek ne izplača v denarju, ampak v obliki konkretnih dobrin, na podlagi naročilnice za konkretno blago ali za plačilo posameznih računov. Tak razlogi so lahko alkoholizem in druge oblike zasvojenosti, zanemarjanje otroka ali druge težave pri izvajanju starševskih dolžnosti.

Avtor: Boštjan Pavc

Mentor: Jurij Žurej

OBISKAL SEM KORENINE

Tam nad dolino Črnega grabna, greben zadaj za onim, na katerem je včasih stal kompoljski grad, stojte domačije, vse mlajše od šestdeset let. Pravzaprav so domačije starejše, le hiše so sezidane po drugi svetovni vojni, saj so bile med njo požgane. Tudi ljudje so še izpred časov požiga, ki je v življenju nekaterih pustil boleč spomin.

KORENINE so imenovali skupino, v katero se združujejo. Pavla Pirnat in Betka Močnik vodita njihova srečanja. Skupina je ena mnogih, ki se združujejo v medgeneracijsko društvo Jesenski cvet. Deset do dvanajst jih pride na vsak teden na srečanje. Večina jih je iz Korena, le dva prihajata z Vrha. Ime skupine so vzeli po krajevnem imenu in ga utemeljili s trdnostjo, ki jo korenine predstavljajo. Čaj ali kava je na mizi, pa tudi pecivo zapeljivo vabi. Steče beseda. Kakšno je počutje, kdo je zbolel in kaj bomo danes govorili, to so uvodna ugibanja in pogovori. Voščilo za rojstni dan. Kateri je, ne reče nihče. Le majhno darilce kaže pozornost skupine praznujoči. Prosti pogovor, ki sledi, odkrije nekaj doživljajev iz pustnih časov. Potem izvem temo srečanja: Moj najboljši učitelj. Spomini so privreli na dan. Seveda niso bili vsi lepi. Nekaterih učiteljc se so prav bali. Njihova imena naj gredo kar v pozabo. Tistih pravih učiteljc in učiteljcev pa ne bomo pozabili. Posebno lep spomin veže navzoče na gospo Potrata, ki jih je naučila mnogih ročnih spretnosti. Učile so se šivati, kvačkati, največ pa so vezle. Delale so v šoli in doma. V lepem spominu jim je ostal tudi učitelj Lenič, ki jih je vedno vabil k učenju. Poučeval jih je tudi med počitnicami, da bi jih pripravil za vstop v nižjo gimnazijo. Svojeгаа truda ni nikomur zaračunal. Želel je storiti čimveč za izobrazbo na vasi. Povsod ni bilo takih učiteljev. Ena udeleženka je hodila v šolo v Zlatem Polju in pozneje na Rova. Pa tudi take prigode iz šolskega življenja so prišle na dan: Lovrenc mi je nagajal, pa ga je Bet-

Lepo nam je, ker se poslušamo

ka tako s cekarjem, da je bil potem mir. Vsekakor bojevita dekleta, zato tudi so Korenine. Lepo je tekel pogovor. Zanimivo je bilo videti, da ima vsakdo, ki govori, v ostalih pozorne poslušalce. Ob tem sem nehoti pomislil, koliko časa in denarja bi lahko prihranili naši poslanci, če bi uspeli posnemati Korenine v njihovih pogovorih. Zatem je prišla na vrsto še možganska telovadba. Igra »na črko« je pokazala, da jim tovrstne gibčnosti, pa tudi duhovitosti, ne manjka. Uro in pol druženja je hitro minilo. Še pesem, ki jo tako redko slišimo, in že se današnje srečanje izteka. V torek pa zopet na svidenje. Zopet bo nov dan, nova tema in nov vzrok za druženje, ki prinaša v življenje Korenin spremenjen medsebojni odnos in kvalitetnejše sprejemanje obdobja, v katerem živijo.

Pa ni bilo vedno tako. Bili so časi, ko je zaradi nekaterih davnih nesoglasij življenje teklo brez druženja. Modrost zrelih let in medgeneracijska skupina pa sta njihove odnose spremenila. V njihovo življenje je stopilo razumevanje sobivajočih, ki daje novo kvaliteto v doživljanje zrelega obdobja.

Tam na Korenu, nekje med kompoljskim gradom in Vrhom nad Krašnjo, živi skupina ljudi, ki so znali povezati svoje poti. Še dosti je naših vasi in ljudi, kjer se steze plotov drže. Potreben bo korak pogumnih ljudi, da se srečajo na križiščih, kjer jim bosta srce in modrost odprla nov svet. Življenje bo lepše, če bo Jesenski cvet pognal nove poganjke v naših vaseh.

V. G.

Da je znanje pomembna vrednota, je že stara resnica. Vendar pa postindustrijski čas in globalizacija prinašata spremembe, ki se jim ne bomo izognili niti v lokalnih skupnostih. Da jim bomo kos in se bomo ob njih znali kritično odločati, bo treba biti vedno dobro obveščen in dovolj vedeti. Naša občina nima lokalne knjižnice, ki bi prebivalcem omogočala odprto pot do informacij. Zaenkrat smo očitno zadovoljni s potujočo knjižnico, ki deluje že pet let. Knjižnica kroži po dvaindvajsetih vaseh naše občine. Kdo v njej deluje, kaj knjižnica ponuja, kako poteka izposoja in še o čem, sem se pogovarjala z ga. Vero Beguš iz Krašnje. Radovednost pa me je popeljala tudi na eno od postaj v vas Dupeljne, kjer sem se srečala s konkretnim dogajanjem na kraju samem. Naj bo ta članek namenjen vsem, ki želijo o njej kaj več izvedeti, predvsem pa tistim posameznikom, ki hrepenijo po branju knjig, pa morda še ne vedo, da imamo tudi v naši občini tako priročno izposajo.

KNJIŽNICA POTUJE TUDI V NAŠI OBČINI

nadaljevanje na 15. strani

nadaljevanje s 14. strani

Ga. Vera skupaj s svojim možem Mitjem in ga. Boži Požar dela vse od začetka naše potujoče knjižnice. S skupnim sodelovanjem so vsi trije vpeljali in tudi ukoreninili njene cilje, ki dokazujejo, da imamo v naši občini predvsem zveste bralce. Najbolj pomembno je, da ni razširjeno med prebivalstvom zgolj uporabljanje elektronskih virov, pač pa še vedno branje, tudi leposlovja, so mi povedali člani potujoče knjižnice kar na kraju izposoje v Dupeljnah. Knjiga je preživela že stoletja in..., kakor je namreč po snovi, iz katere je narejena, krhka, drobljiva in razpadljiva, je vendarle neverjetno trdoživa in trajna. Tisočletja se je prebivala skozi neštete zgodovinske katastrofe, ki so pretile, da jo za vse večne čase uničijo. Tudi slovenskega bralca ni osiromašila branja, nasprotno, bila je največji izziv mnogim pesnikom in pisateljem.

V lanskem letu je bilo izposojenih štiri- najst tisoč knjig. Kar šeststo štirideset članov si trenutno izposoja na ta način. Mednje sodijo vse generacije. Lepo je videti starše z majhnimi otroki ali pa stare starše z vnuki, ki prihajajo po knjige, je povedala ga. Vera. Knjižnica je očitno spodbudila branje pri starejših, ki s svojim zgledom spodbujajo mlajše. Nekateri si izposodijo tudi po petnajst knjig ali več, kar za vsak večer eno pravljico. Razvijanje pozitivnega odnosa do branja in knjig se začne že v otroški dobi. Ob knjigi otrok bogati svoj besedni zaklad, si razvija domišljijo, ki ga

Za vsakega se najde dobra knjiga

vodi v ustvarjalnost. Prav zato naj bi starši otrokom veliko brali že v rani otroški dobi in naj ne bi prepuščali knjižne vzgoje samo vrtcem in šolam. Aktualna je vsa literatura, predvsem leposlovje, pa tudi strokovna, je poudarila ga. Vera. Na nek način tako dopolnjujemo šolsko knjižnico, je še dodala. Tako si lahko posamezniki izposodijo tiste knjige, ki jih je v šolskih knjižnicah premalo. Na voljo so tudi video in avdio kasete ter CD plošče na podlagi izbora po katalogu. Vsa izposoja je brezplačna.

Za založenost potujoče knjižnice skrbita obe lokalni knjižnici, v Domžalah in Kamniku, seveda v sodelovanju z občinama. Tudi naša občina v proračunskem načrtu namenja del potrebnih denarnih sredstev. Žal strategiji družbenega razvoja na lokalni ravni knjižnicam ne pripisujejo tolikšne vloge kot knjižničarji, ki stanje poznajo po strokovni plati. Brez posluha za naraščajočo izposajo, ob skromnem nakupu novega gradiva, s klasičnim načinom evidentiranja, ki je zamuden, ni tolikšnega učinka. Osnova za pridobivanje znanja preko samoučenja, ki je v današnji družbi toliko bolj nujno, kliče tudi po novostih na tem področju. Je pa resnica, da se naša občina na veliko področjih še vedno ukvarja s problemi, ki so življenjskega pomena.

Svetovanje na kraju samem ljudem veliko pomeni. Knjigo na tak način zares lahko približamo bralcu, meni ga. Vera, zato potujoče knjižnice ne morejo nadomestiti lokalne knjižnice. Za njeno boljšo razpoznavnost pa si naši potujoči knjižničarji in tudi bralci želijo oznake njenih stalnih postajališč in urnik. Da pa bi še bolj približali knjigo zlasti otroku in ga vzgajali v duhu kritičnega bralca, ga. Vera razmišlja o obdaritvi vsakega novorojenega občana s knjižno nagrado.

V prijetnem klepetu z ga. Vero mi je ostal v spominu občutek, da je delo knjižničarjev in bralcev naše občine usmerjeno k oza- veščanju o pomenu branja, ki bo še boljše ob dobri podpori lokalne skupnosti.

Marta Lavrič

ŠOLSKI SKLAD ZAŽIVEL

Šolski sklad OŠ Janka Kersnika Brdo je bil skladno z določili Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ustanovljen na seji sveta šole že v februarju leta 2000. O namenu sklada in načinu delovanja smo starše seznanili na roditeljskih sestankih in svetu staršev, nato pa ob upoštevanju pripomb in želja staršev pripravili vse potrebno za začetek delovanja sklada.

Upravni odbor šolskega sklada je bil konstituiran 26. 11. 2002 in ima sedem članov. Tri je imenoval svet šole, štiri pa svet staršev. Na konstitutivni seji je upravni odbor izvolil za predsednico sklada Mojco Češnjegar in za namestnico Mojco Stoschitzky. Med člani upravnega odbora so enakovredno zastopani predstavniki matične šole in obeh podružničnih šol.

Upravni odbor je sprejel Program dela šolskega sklada v šolskem letu 2001/2002. Svet šole je na svoji seji 16. 1. 2002 sprejel sklep o soglasju k predlogu programa dela šolskega sklada.

Šolski sklad lahko zbira sredstva s prostovoljnimi prispevki staršev, z donacijami in sponzorskimi prispevki, s šolskimi prireditvami, s prodajo izdelkov učencev in z drugimi podobnimi akcijami. Sredstva šolskega sklada so namenjena sofinanciranju nadstandardnih programov šole, razreda ali oddelka (torej

dejavnosti izven rednega šolskega programa), nakupu nadstandardne opreme za zvišanje kvalitete pouka, iz sklada se lahko zagotavljajo sredstva za spodbujanje raziskovalne dejavnosti učencev in sredstva za pomoč socialno šibkim učencem.

Socialno šibkim učencem pomagamo pri stroških zimske šole v naravi iz občinskih sredstev, pri letni šoli v naravi iz ministrskih sredstev, za vse šole v naravi in tabore pa še iz šolskih sredstev, ki jih zberemo z akcijami zbiranja odpadnega papirja, poleg tega pa pridejo na šolski sklad še prispevki nekaterih krajevnih skupnosti in drugih društev. Do zdaj smo uspeli pomagati vsem, ki so prosili za finančno pomoč in trudili se bomo, da bo tako tudi v prihodnje.

Poleg tega je upravni odbor v svoj program za šolsko leto 2001/2002 uvrstil tri naloge, ki jih bomo poskušali uresničiti s pomočjo prostovoljnih prispevkov staršev in prispevkov podjetij, ustanov, zasebnikov.

V šolskem letu 2001/2002 se bodo sredstva zbirala za naslednje namene:

1. matična šola Brdo: garderobne omarice za 7., 8. razred,
2. podružnična šola Krašnja: učilnica na prostem,
3. podružnična šola Blagovica: igrala na zunanem igrišču.

Pri programu smo upoštevali tudi želje staršev, ki so jih posredovali na roditeljskih sestankih, in želje učencev, ki zelo aktivno sodelujejo v šolskem parlamentu.

Na trideset naslovov podjetij smo poslali prošnje za prispevke za naš šolski sklad, starši pa so prejeli eno položnico za vsakega učenca naše šole. Prispevki staršev so prostovoljni, na položnici sami vpišejo višino sredstev glede na svoje želje in zmožnosti, poleg tega pa označijo namen prispevka. Veseli bomo vsakršnega, tudi najmanjšega zneska, razumeli pa bomo tudi, če kdo v sklad ne bo mogel prispevati. Noben otrok ne bo v ničemer prikrajšan.

Sredstva, zbrana na šolskem skladu, se bodo porabila namensko, v skladu s programom šolskega sklada. V začetku vsakega šolskega leta bo upravni odbor pisno obvestil vse starše o višini denarnih sredstev, ki so se zbrala na računu šolskega sklada, in posredoval podatke, za katere namene so se porabila.

Želimo si lepo, varno in prijazno šolo. Hvala čisto bomo vsakomur, ki nam bo pomagal uresničiti naše zamisli ter želje, pričakovanja učencev in staršev.

Predsednica upravnega odbora:
Mojca Češnjegar

12. OTROŠKI PARLAMENT

Temi »Moj prosti čas« smo v razredu namenili kar nekaj ur.

V decembru smo se zbrali na šolskem parlamentu. Vsak razred se je predstavil na svoj način. Razredna stopnja je bolj likovno ustvarjala in oblikovala plakat. Učenci predmetne stopnje so naredili plakate, ankete, spise, zloženke,... Iz vseh izdelkov smo naredili plakat, s katerim smo se predstavili na občinskem parlamentu.

8. januarja smo se v sejni dvorani Občine Domžale zbrali predstavniki osnovnih šol Vencija Perka, Rodice, Roje, Preserij pri Radomljah, Doba in Janka Kersnika. Zasedanje je potekalo pod vodstvom delovnega predsedstva Osnovne šole Dob. Nekateri parlamentarci so bili zabavni, prepričljivi, drugi pa kar dolgočasni z branjem.

Naš povzetek iz otroškega parlamenta sva predstavili s smešnim dialogom (igrico) in požel velik aplavz in pohvale. Predstavili sva še plakat.

Po končani predstavitvi sta spregovorili še direktorica Centra za mlade Lili Jazbec in domžalska županja. Skupaj smo ugotovili, da je glavni problem zaprtje kina v Domžalah in prevoz do kina Kolosej v Ljubljani. Sklenili smo, da na regijsko zasedanje povabimo predstavnika tega kina. Na tem zasedanju so bili prisotni učenci vseh šol iz Ljubljanske regije. Bilo je bolj sproščeno, saj ni bilo nujno predstavljati svojih povzetkov iz šolskega parlamenta. Midve pa sva navzoče spet nasmejali s kratko igrico. Z zanimanjem smo prisluhnili, kakšne težavice imajo učenci naše širše regije. Razprava se je vrtela o možnostih ponovnega odprtja kina v Domžalah. Po prijetnem odmoru smo sprejeli sklepe in izbrali 15 predstavnikov Ljubljanske regije, ki nas bodo zastopali na državnem otroškem parlamentu. Imeli smo srečo, da so izbrali tudi našo občino.

Domov smo se vrnila veseli in polni novih doživetij. Zadovoljni sva bili, da sva se lahko udeležili teh zasedanj otroškega parlamenta, saj sva izvedeli veliko novega in spoznali nove prijatelje.

Sanja Sajović in
Tadeja Cerar, 8.a

REGIJSKI OTROŠKI PARLAMENT

14. januarja je v Domžalah potekal regijski otroški parlament. V prostorih osnovne šole smo se zbrali učenci skoraj vseh šol Ljubljanske regije. Našo šolo smo zastopali učenci Sanja Sajovic, Tadeja Cerar, Noel Avbelj in Nina Šumak.

Najprej nas je pozdravila ravnateljica šole gospa Vavpotič in za tem regijska koordinatorka, ga. Romana Savnik. Delovno predsedstvo so zasedli učenci iz OŠ Dob in OŠ Vencija Perka. Prebrali so skupne zahteve, predloge in sklepe občinskega parlamenta. Seznanili smo se z dnevnim redom. Za uvod so nam učenci

z Doba pripravili kratek kulturni program.

Na občinskem parlamentu so učenci ugotovili, da za prosti čas potrebujejo kar nekaj novitet. Želijo si progo za tek na smučeh, kino v Domžalah, več glasbenih koncertov in prenosov tekem na velikem javnem prostoru.

Začela se je predstavitev šol.

Učenci 43 ljubljanskih šol si želijo popoldanske brezplačne delavnice, popuste v kinu in drugih prireditvah za osnovnošolce. Ni jim všeč, da je na televiziji prikazanega toliko nasilja.

Učenci iz Medvod so z anketo ugotovili, da imajo preveč nalog. Po drugi strani pa učenci, ki imajo preveč prostega časa, dokaj hitro zabredejo v težave in podle-gajo drogam, alkoholu in nasilju.

Učenci iz Mengša pogrešajo bazen, kino, knjižnico, videoteko, zastoj internet.

V Kamniku si želijo dvorano za ples, hkrati ugotavljajo, da imajo manj prostega časa, čim starejši so.

Na Rodici si želijo v šoli kuharski tečaj, več taborov. Želji po daljših počitnicah smo se pridružili vsi.

Za popestritev so poskrbeli učenci več šol. Uprizorili so stil raparja in zarпали nekaj o prostem času. Naši dekleti sta zaigrali, kaj vse bi lahko počeli, ko smo sami doma. Sledila je razprava. Izmenjali smo mnenja in povedali svoje predloge.

Predstavniku ljubljanskih kinematografov smo izrazili željo po vrnitvi kina. Vsi si želimo kino nazaj! Predlagali smo, da bi organizirali prevoz na relaciji Domžale - Ljubljana (Kolosej). Želeli smo pomagati tistim, ki slabo vidijo (sinhronizacijo filmov). Žal so s tem previsoki stroški, so nam povedali.

Na koncu smo izbrali 15 predstavnikov, ki bodo zastopali ljubljansko regijo na državnem parlamentu (5 predstavnikov iz Ljubljane, eden iz Vodice, Grosuplje, Lukovice, Dobrove, Medvod, dva iz Kamnika in Domžal ter predstavnik slepih učencev).

Nina Šumak, 7. a
Noel Avbelj, 7. a

12. NACIONALNI OTROŠKI PARLAMENT V LJUBLJANI

V ponedeljek, 21. januarja, se je v dvorani Državnega zbora RS odvijal 12. otroški parlament.

Ob 9. uri smo mladi parlamentarci skozi detektor vstopili v notranjost zgradbe. Dobili smo kovček dobrot, odšli v dvorano in zasedli svoja mesta. Na kontrolni plošči je bilo polno gumbov.

Pozdravil nas je delovni predsednik in gostje: predsednik Zveze prijateljev mladine Franc Hočevar, predsednik Državnega zbora RS Borut Pahor, minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel, varuh človekovih pravic in še drugi. Po dolgih govorih se je začela dolgo pričakovana razprava. Na žalost smo morali razpravo zaradi časovne stiske skrajšati. Največ je

bilo govora o tem, da mladi nimamo prostora, kjer bi koristno preživljali prosti čas, da bi morale biti nekatere dejavnosti (kino) prilagojene tudi gluhih, slepih in slabovidnim,... Nekateri mladi parlamentarci so zveneli kot pravi politiki, nekaterim ni bil všeč potek razprave. Tudi jaz sem prišla do besede, kar mnogim ni uspelo. Prijeten je bil odmor, ko smo pomalicali, klepetali in dajali izjave novinarjem.

Po odmoru nam je predstavnik prebral sklepe. Ker pa nismo bili zadovoljni z načinom, kako je bila oblikovana komisija, smo mi izvolili svojo komisijo (po en predstavnik vsake regije). Izvolili smo še predstavnika za svetovni otroški parlament in izbrali temo 13. otroškega parlamenta. Tema je »ZLORABE, NASILJE IN NESTRPNOST MED MLADIMI IN NAD NJIMI«.

Po kosilu v McDonaldsu smo se s polno novih doživetij razkropili po vsej Sloveniji.

Ko sem sedela na stolu v državnem zboru, sem se počutila skoraj kot prava parlamentarka. Ugotovila sem, da delo v parlamentu zahteva veliko samozvesti, saj se vedno najde nekdo, ki bo nasprotoval tvojemu predlogu. Vesela sem, da sem se udeležila otroškega parlamenta v Ljubljani in malo spoznala delo pravih parlamentarcev.

Sanja Sajovic 8.a

PROSTI ČAS

Tema letošnjega 12. otroškega parlamenta, ki so jo otroci izbrali, je bila vezana na koristno izrabo prostega časa otrok. Zato so slogan letošnjega parlamenta enostavno poimenovali »MOJ PROSTI ČAS«.

Otroci so dobili smernice za pripravo na šolski otroški parlament. Pogovarjali so se o načrtovanju in možnostih koristne in usmerjene izrabe svojega prostega časa ter o težavah, ki jih pri tem imajo.

Tema jim je bila všeč, zato so pripravili likovne izdelke, spise, zgibanke, ankete, slikovni material in oblikovali razredni plakat. Iz povedanega smo razbrali, da radi gledajo televizijo, igrajo računalniške igrice, berejo, se igrajo družabne igre. Mlajši otroci tožijo, da starši pogosto vplivajo na načrtovanje prostega časa ali jih med delom motijo, ko jim ukažejo neko drugo delo. Vsem je v veselje, če si starši vzamejo čas zanje, se igrajo z njimi, odidejo skupaj na izlet. Premajhne možnosti imajo za športne dejavnosti, pogrešajo bazen. Želijo si prostor, ki bi jim bil namenjen. Velike težave imajo z oddaljenostjo, ne samo do mesta. Včasih je ovira priti do prijateljev, ker so tako oddaljeni drug od drugega. Zavedajo se, da so prikrajšani za marsikatero dejavnost, ker so oddaljeni od mesta. Radi bi obiskovali kulturne ustanove, pa so vezani na prevoz staršev. Všeč so jim poletni izleti, katerih si želijo še več. S po-

nadaljevanje na 17. strani

nadaljevanje s 16. strani

dobnimi težavami se srečujejo tudi učenci podružničnih šol.

Na šolskem parlamentu so se v razpravi, kako bi učencem pomagali pri uresničitvi njihovih želja, vrteli v začaranem krogu. Vse je povezano s finančnimi sredstvi, zato pola papirja pri tem ne more pomagati. Učenci so predlagali, da svoje probleme in želje predstavijo Občini Lukovica. Sprejeli so sklep, da na srečanje povabijo predstavnike Občine in ZPM Lukovica.

Dekleta naše šole so aktivno sodelovale na občinskem, regijskem in državnem otroškem parlamentu, kjer so lepo predstavile povzetek šolskega parlamenta in navdušile s prepričljivo uprizoritvijo o možnostih prostega časa.

Ne morem pozabiti govornice, ki je mlade parlamentarce nagovorila z lepo mislijo »Zame je vsako delo, ki ga opravi, prosti čas«. Spomnila jih je, da mladi prepogosto tožijo, da nimajo pravih možnosti za koristno preživljanje prostega časa, da pogosto čakajo, da jih neko vzpodbudi za neko dejavnost. Tudi odrasli smo taki. Vsak posameznik bi moral najprej sam poiskati poti, ki bodo bogato zapolnile vsak dan.

Lep primer je bil prizor naših deklet o dolgočasnem deževnem dnevu, ko bi najraje lenarili, v resnici pa se da v takem turobnem dnevu marsikaj storiti, da smo srečni.

Marija Abe

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

Tretješolci Osnovne šole Janka Keršnika Brdo so se v mesecu januarju udeležili zimske šole v naravi. Teden dni smo skupaj preživeli na Kopah.

Po prihodu domov smo izdali svoje glasilo, ki je začelo nastajati že na Kopah. Otroci so v svoje dnevniške pridno beležili svoja doživetja in vtise.

V enem tednu skupnega bivanja so si nabrali toliko novih izkušenj, kot jih zlepa ni mogoče doživeti za šolskimi klopmi v celem šolskem letu.

Popisani listi bodo sčasoma porumeneli. Nekateri spomini pa bodo ostali, morda tudi vse življenje, zapisani v naših srcih.

Ob prihodu na Kope nas je pozdravila megla. Sneg je rahlo naletaval in veter je bril okrog ušes. Stiskali smo se v toplem zavetju doma in upali, da se bo vreme izboljšalo. Želja se nam je kmalu izpolnila. Že naslednje dopoldne je posijalo sonce. Bolj ko se je bližal konec tedna, lepše vreme je bilo. Megla se je zadrževala le še v nižinah. Nekaj smo jo poslali tudi v Lukovico. Mi pa smo uživali v zimski pravljici. Okoli nas je bilo vse belo, na nebu pa veliko rumeno sonce.

Šoštanj, Slovenj Gradec in Dravska dolina so se ves teden skrivali v megli. Iz meglenega morja so bodli le vrhovi bližnjih in daljnih vzpetin, ki smo si jih z zanimanjem ogledali.

Videli smo Uršljo goro in Peco. Kralja Matjaža pod Peco žal nismo opazili, ker še vedno trdno spi. V ozadju so se kazale Kamniško – Savinjske Alpe, Karavanke in tam daleč zadaj na avstrijski strani (oprostite izrazu) planina Svinja.

Na veter, meglo in mraz smo že pozabili, sončna in lepa pokrajina pa nam bo še dolgo ostala v spominu.

Urša Iglič

V naši sobi smo Neža, Katarina, Tjaša in jaz. Imenujemo se Pande.

Ko smo prišle v sobo, smo vse hitro zložile v omaro. Potem smo hitro vzele posteljnino in ena drugi pomagale obleči vzglavnike in odeje. V skupini smo taka dekleta, da si vedno med seboj pomagamo. Soba je bila v hipu pospravljena. V njej so čisto novi pogradi. Jaz spim spodaj.

Zelo smo se zabavale. Danes smo se kartale in se pogovarjale. Na Kopah mi je zelo všeč.

Učitelji so strogi in to je tudi prav.

Petra Pavlič

Pri preizkusu znanja smučanja smo vozili slalom. Veter je pihal tako močno, da je sneg nosilo po zraku. Zeblo nas je, da smo se kar tresli, a smo vseeno smučali. V slalomu sem bil kar dober. Počutil sem se kot riba v vodi.

Gašper Volf

V sredo smo šli delat igluje. Enega smo naredili mi, enega pa učitelji. Zelo smo se trudili. Učitelji so imeli lopato, mi pa je nismo imeli.

Našli smo veliko kepo. Odnegli smo jo k igluju in jo položili nanj. Učitelji so ga že končali, mi pa smo ga naredili zelo malo.

Tilen Strmšek

V sredo smo šli na nočni pohod z baklami. S seboj smo vzeli štiri bakle. Oblekli smo se v smučarska oblačila. Obuli smo pohodne čevlje. Pot je bila dolga. Prvi postanek smo imeli pri iglujih, drugega pa na vrhu smučišča. Tam smo srečali otroke iz vrtca. Pot smo nadaljevali in vmes prepevali. Tudi učitelji so prepevali in vriskali. Nazaj grede smo se drsali po smučišču.

Alenka Avbelj

V četrtek so prišli gorski reševalci. Pokazali so nam vso opremo, ki jo potrebujejo za reševanje. S seboj so imeli tudi psičko, ki ji je bilo ime Očka. Eden od reševalcev se je skrivil v iglu. Očka ga je iskala in ga zelo hitro našla. Vsi smo ji zaploskali, ker je bila tako pridna.

Pokazali so nam opremo in igračko za Očko. Imela je ovratnico, na kateri so utripale rdeče lučke. Ko so nam vse pokazali, so morali domov.

Brigita Jeretina

Po večerji smo se oblekli za smučanje. Pripeljale so motorne sani. Razdelili smo se v skupine, da ne bi bilo preprirov. Jaz sem bila v prvi skupini z Alenko, Primožem in Markom. Usedli smo se v prikolico in se odpeljali. Vozili smo se zelo hitro, a mi je bilo všeč. Rekla sem si: »Ko bom velika, si bom kupila motorne sani.« Kmalu smo prispeli do smučišča, kjer smo na prikolico naložili smuči in palice. Z Markom sva sedela na prvem sedežu pri šoferju. Bilo mi je tako všeč, da nisem hotela dol, ko smo prispeli.

Meta Taljan

Imeli smo nočno smuko. Vse je bilo drugače. Proga je bila zelo dolga in vlečnica tudi. Na vlečnico smo šli samo trikrat. Tja in nazaj smo se peljali z mo-

nadaljevanje na 18. strani

nadaljevanje s 17. strani

tornimi sanmi. Smučali smo približno eno uro. Ko smo čakali motorne sani, smo se šli družabne igrice. Zelo smo se zabavali. Bilo je mrzlo.

Teja Bernot

Bil je lep sončen petek. Pripravljali smo se na tekmo v veleslalomu. Imeli smo zelo veliko tremo.

Tekma se je pričela ob 14.00 uri. Po progi se je prva spustila Katarina. Jaz sem šel na progo osmi. Bila je dolga in zahtevna. Prismočal sem v cilj. Imel sem dober občutek, da sem dosegel odličan čas. Tudi vsi moji sošolci in sošolke so dobro smučali. Prav nobeden ni odstopil.

Po tekmi smo se še nekajkrat spustili po hribu, nato pa utrujeni odšli v dom.

Po večerji je sledila razglasitev rezultatov. Med deklicami je bila prva Alenka, med dečki pa jaz.

To je bil moj najlepši dan na Kopah. Upam, da bo takšnih dni še veliko.

Miha Burja

V avtobusu smo gledali film Matilda. Ta film so nekateri prespali, nekateri so ga gledali do konca, drugi pa so brali knjige. Film je trajal do prihoda v Lukovico. Tam so nas starši že čakali. Zahvalili smo se učiteljicama, ker sta nas pazili.

Odšli smo domov. Doma sem pripovedoval, kako smo se imeli na Kopah. Mami mi je povedala novico, da bomo šli naslednji dan po psa.

Šli smo tudi k babici.

Matej Tkalec

Ko na Kope smo prišli, brž smo smučke nataknili, preizkus smučanja naredili, se v skupine razdelili.

Snežinke smo se imenovali, Tonija za učitelja izbrali, po smučišču dol drveli, se vijugati učili.

V petek pa smo tekmovali, vsi navijali za vse, si priznanja razdelili, v soboto domov se napotili.

Anja Andrejka

Pojdimo zdaj na Kope, hitro odhitimo in se z avtobusom odpeljimo. Zdaj smo že prispeli, si smučke brž pripeli. Pojdimo zdaj na hrib se hitro dol spustit. Pojdimo zdaj še enkrat, se hitro dol spustit, da ne bo prepozno, ker treba bo odit. Ker zdaj bomo odšli, se cele dneve dolgočasili. Pogrešali bomo Kope, še kdaj se spet vrnili.

Neža Lenček

ŠOLA V NARAVI PRI KARNIČARJIH NA JEZERSKEM

Zaradi lanských dobrih izkušenj smo se tudi letos z devetimi otroki udeležili šole gornštva in smučanja na Jezerskem. Šolo vodita svetovno znani alpinist in ekstremni smučar Davo Karničar in njegova žena Carmen. Vsi vodiči in demonstratorji, ki so z nami preživeli pet dni, so iz vrst alpinistov, gorskih reševalcev, planinskih vodnikov in alpinističnih inštruktorjev.

Osebe hotela Planinka nas je toplo sprejelo. Namestili so nas v lepo opremljene sobe z dvema ali tremi posteljami, posebna pohvala pa velja hrani, ki je bila okusna in raznovrstna.

Tudi letos smo zaradi pomanjkanja snega izvajali le prvi del programa – šolo gornštva. Vsak dan smo šli na daljše in krajše pohode, vendar smo morali zaradi poledenelih tal skrbno izbirati za otroke varne poti.

Otroci so spoznali opremo za športno plezanje in deževno popoldne preživeli v telovadnici osnovne šole in plezali na umetno steno. Vsak učenec je uspešno preplezal vsaj nekaj metrov, nekateri so prišli celo do vrha, vse po zaslugi inštruktorice Saše, ki jim je nazorno razložila in pokazala postopek plezanja, in Carmen, ki jih je varovala. V hotelu pa so še spoznali opremo za plezanje v navezi, poležali v bivaku in delali enostavne vožle na plezalnih vrveh.

Zanimivo je bilo dopoldne z dvema članoma Gorske reševalne službe. Seznanila sta nas z osnovami reševanja v gorah

Šola v naravi pri Karničarjih

in z otroki izvedla reševanje z nosili po pobočju hriba.

Lovec in gozdar Peter nas je popeljal v gozd in otrokom povedal veliko zanimivosti, med drugim: kako zraste novo drevo in nastane mravljišče, zakaj šoj imenujemo gozdi policaj, kako skrbimo za gozdne živali pozimi...

Prvo popoldne smo obiskali zamrznjeno Planšarsko jezero in se odločili, da si naslednji dan izposodimo drsalke in se preizkusimo v drsanju. Zaradi otoplitve se je led začel topiti in ker drsanje ni bilo varno, smo se raje podali na daljši sprehod.

Obiskali smo muzej starih predmetov in si šli ogledat slike slikarja samouka Jaka Zadnikarja, ki prikazujejo Jezersko v preteklosti.

Nepozaben je bil zaključni večer, s katerim so nas presenetili izvajalci programa, še posebej kitarist Marko in pevki Carmen in Saša.

Posebna pohvala velja toplemu in prisrčnemu pristopu do otrok, ki so ga imeli vsi izvajalci programa. Prilagajali so se potrebam naših otrok pri vseh aktivnostih. Na vsakem koraku je bilo videti, da svoje delo opravljajo z resničnim veseljem in pokazali so velik posluš za delo z drugačnimi otroki.

Domov smo se vrnili polni novih znanj, lepih spominov in prepričani smo, da se na Jezersko še vrnemo.

Učiteljica v šVN: Nina Tancik

ZIMSKA PRAVLJICA S POHORJA

Ekskluzivno. Pravzaprav z rahlo zamudo. Točno na rok bi bilo ekskluzivno, pa smo naknadno ugotovili, da Pohorje še vedno ni priklopljeno na svet oziroma je priklopljeno samo za privilegirance. In tako je tale ekskluzivno bolj »s še svežimi občutki« oziroma »ravnokar prispeli z enotedenskega smučanja na Pohorju«.

Ja, na Pohorju smo bili en teden, to se pravi od sobote, 16. februarja, do sobote, 23. februarja. Bilo nas je nikoli manj kot 13 in tam nekje do največ 21. Ljudje so malo prihajali in malo odhajali. Kolikor je imel posameznik časa.

Namen organizacije in dogodka Pohorje je bil tako kot vsako leto smučarija. In učenje smučanja. Ter seveda deskanja.

Celotna zasnova ni pretirano odstopala od lanske in predlanske, kar pomeni, da je bilo vse skupaj na kratko takole: odhod v soboto popoldne. Spet si je treba priznati, da imamo neke sumljive podpise in štampljke na še bolj sumljivih pogodbah, ker vedno, ampak vedno, ko se s klubom odpravljamo smučat, primanjkuje snega. In nato na dan D, ko je predviden odhod, zapade sneg. In tako se pravljica začne v zasneženih Domžalah in nadaljuje mimo milijonov snežink do Pohorja. Zimsko vzdušje nas spremlja vso pot in na koncu, pod vrhom Pohorja celo zahteva celotno zimsko opremo.

Sledi nagradno vprašanje: kaj je lahko lepše, kot po skoncentrirani vožnji čez Slovenijo priti za en teden na ravnokar pobeljeno smučišče, s tem da te čaka topla in prijazna sobica ter dobra večerja?

Razpakiranje in udomačitev, sledi uspeh otvoritvene zabave. Maksimalno uspejo tudi vse naslednje zabave. Še najbolj tista, na kateri ni bilo prisotnih članov smučarskega kluba Snežink. Razlog za to je neznan, predvideva pa se, da gre za to, da smo domžalski klubovci ena celota, snežinkarji pa druga. Vsak zase

zna potem tudi narediti sebi primerno zabavo. Dokaz se je zgodil. Zadovoljni smo bili vsi, razen snažilk, ki so morale vsako jutro pospravljati za nami. Ni boljšega, kot se zvečer imeti noro dobro in plesati po mizah, zjutraj pa brez mačka (po dobrem štajerskem vinu pač ni mačka) priti za iste mize, ki so pripravljene za zajtrk. Enostavno luksuz.

Vrnimo se na sneg. Takoj prvo jutro se po obilnem zajtrku začne odisejda po

nadaljevanje na 20. strani

nadaljevanje z 19. strani

snegu. Za kratek čas. Potem začne deževati. Kar seveda ni v redu. Že včerajšnji sneg je bil moker in težak, dodamo še dež in dobimo fino plundrasto smučišče. Tako mehko, primerno za padce. Struktura in oblika snega se potem skozi ves teden spreminja, vsako jutro in vsak večer novo presenečenje. Vsak večer? Hm, v ceno tedenske vozovnice, ki je, verjemite, presneto ugodna, je vključena tudi nočna smuka, ki je bila še boljše kot dnevna, ker je bilo smučišče bolj kot ne prazno, vsaj množic kolonij otrok ni bilo. V glavnem, sneg je bil vedno bolj trd, vedno več je bilo ledenih plošč in vedno manj kupov snega. Vmes je dva dni divje pihal veter in v Maribor odnesel vse »odvečne« kupčke snega. Pohorci se trudijo situacijo izboljšati z umetnim snegom in rešijo jo toliko, da nam podaljšajo smuko do konca dopusta. Danes, ko smo že doma, je s smučanjem verjetno bolj kot ne konec.

Teden dni vožnje po smučišču, in to samo enem, je verjetno bolj dolgčas. Tega smo preganjali, če ga je že bilo treba preganjati s šolo deskanja. Pravzaprav smo imeli s seboj učiteljico smučanja, njeno znanje so izkoristile bolj punce in dva učitelja deskanja, ki imata v lasti tudi deske za na sneg, tako da so vsi prisotni in prisebni poskusili in se tudi naučili deskat. En predstavnik naše vrste se je pri Snežinkarjih celo učil in izpopolnjeval za učitelja smučanja. Če je le-to postal, se še ne ve, ker je ostal še na Pohorju, vendar ima problem. Problem mnogih smučišč – kraja smučk. Naše vrste so utrpele minus dveh parov smučk, kar vsekakor ni dobro. Polomili se nismo, smo pa kar dobro potolčeni, in to vsi, ne samo tisti, ki smo se česarkoli učili. Precej divja je sedežnica, ki te udari v nogo točno nad pancer, če nisi dovolj pazljiv. Potem smo izgubili eno tedensko karto, in to že takoj drugi dan. Za zastojno smuko do konca tedna je bilo potrebno precej iznajdljivosti in organizacije. Vendar se vseeno da, a ne, saj-veš-kdo.

Na vsaki smučariji se še kako prileže bazen in savna in letos so nam spet po-

nudili savnanje in plavanje v hotelu Habakuk pod Pohorjem, in to za zelo študentsko ceno, ki jo je bilo vsekakor treba izkoristiti. Bazena in savne s petimi zvezdicami se pa res ne bomo branili.

Šli smo tudi v Maribor, v Štuka, ki je tudi že postal obvezna vsebina smučanja na Pohorju. Letos smo »falili« pusta (lani smo v Štuku rajali na pustni torek), šli smo pa na predstavo zmagovalek EME. Jah, v Štuku je vedno fajn, kaj naj rečemo?!

Poskusili smo smučišče na Arehu, pa je bilo še trikrat bolj ledeno kot Pohorje, ma kaj trikrat bolj, ledeno med ledenimi. Bolj ledeno ne bi moglo biti. Je pa krasen teren smučišča, tako da je velika škoda, da ni pravega snega. Je pa zanimiva že vožnja do tja. Pri Bellevue-ju (to je bil naš hotel, na vrhu smučišča najdaljše nočne proge v Evropi, baje!) te počaka avtobus. Siten in vsega naveličan šofer naloži vse dilce v za to namenjeni prostor, vsi smučarji pa se natlačijo na avtobus. Dobesedno natlačijo. Potem se odpelješ kakih 6 ali več kilometrov daleč, po milijon ovinkih in vedno bolj ti je slabo, ker v avtobusu ogabno smrdi po neznanem avtomobilskem pregorelem delu. Zna biti zanimivo.

Dnevi so nam potemtakem tekli predvsem na smučišču, kamor šteje tudi sedenje pri Lukatu, to je brunarica sredi smučišča, ki je oblegana ob vsakem vremenu, tudi če je zraven nje snežni top in veselo zasipa mize. Popoldne smo kakšno urico ali dve namenili počitku, da smo lahko še zvečer uživali na snegu, nato pa smo začeli igrati družabne igrice. Tokrat je bila izbira zelo pestra. Najbolj priljubljena je bila igrice, za katero potrebuješ le dve kocki, neprozoren kozarec in alkohol. Več o tem kdaj drugič, v drugačnem krogu poslušalcev, ker mi nismo taki. Za mame smo šli po večerji spat, ker smo bili tako ali tako preveč utrujeni. Neformalno pa smo po tej igrici plesali po mizah. Ok, ok, dovolj.

Skratka, Pohorje je spet maksimalno uspelo, zahvaljujoč dobri družbi (mi že vemo, kdo smo bili), zdaj pa se že veselimo novih skupnih dogodivščin.

Nina Štrajhar

DOGODKI NA OBMOČJU OBČINE LUKOVICA OD 1. 2. 2002 DO 28. 2. 2002

Tatvina drv v Brezovici pri Zlatem Polju

Policisti PP Domžale so bili po telefonu obveščeni, da so bila pri vikendu v naselju Brezovica pri Zlatem Polju ukradena drva. Policisti so si ogledali kraj in pričeli z zbiranjem obvestil. Lastnik je oškodovan za okoli 30.000,00 SIT.

Vlom v vikend v Šentvidu pri Lukovici

Policisti so bili obveščeni, da je bilo vlomljeno v vikend v Šentvidu pri Lukovici. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je do sedaj še neznan storilec iz vikenda ukradel hrano in pijačo, ter več kosov električnega orodja. Lastnik vikenda je oškodovan za okoli 200.000,00 SIT. Preiskava za izsleditev storilca je v teku.

Poskus vloma v čebelarški dom na Brdu pri Lukovici

Policisti so bili obveščeni, da je neznanec poskušal vlomiti v Čebelarški dom na Brdu. Z ogledom kraja so ugotovili, da je do sedaj še neznan storilec poskušal odpreti vhodna vrata doma, ker mu to ni uspelo, pa je razbil pritlično okno in prišel v notranjost doma, od koder pa ni odnesel ničesar. Policisti so pričeli zbirati obvestila o storilcu.

Razbita stekla na OŠ Brdo

Policisti so bili obveščeni, da so neznanec čez noč na osnovni šoli Brdo razbili dve stekli na oknih šole. Ogledali so si kraj poškodovanja in pričeli zbirati obvestila za izsleditev storilca.

Lajža prometna nesreča na Trojanah

Policisti PP Domžale so bili obveščeni, da je na Trojanah na magistralni cesti G/10 prišlo do prometne nesreče z materialno škodo. Z ogledom kraja nesreče so ugotovili, da je vzrok nepravilno prehitovanje. Povzročitelju nesreče je bila izrečena denarna kazen.

Pojav goljufij na območju PP Domžale

Policijska postaja Domžale obravnava več prijav oškodovancev zaradi nakupa masažnega aparata pri podjetju C in A d.o.o. iz Ljubljane. Predstavniki omenjenega podjetja so v letu 2001 ob obiskih na domovih predstavljali omenjeni aparat, vendar oškodovanci aparata še niso prejeli, kljub temu, da so ga plačali.

Z zbiranjem obvestil smo ugotovili, da je v omenjeni zadevi več oškodovancev, zato jim predlagamo, da podajo prijavo na policijski postaji Domžale, ob prijavi pa naj prinesejo dokumentacijo v zvezi z nakupom aparata.

Vodja policijskega okoliša
Marko Kladnik

DARJA ZOPET ZMAGUJE

Zdravstvene težave so Darji Kokalj preprečile aktivnejšo sezono. Šele v septembru se je zopet vrnila na kros steze. Trdna odločenost, da ji tudi poškodbe ne bodo vzele sezone, so jo vodile na pokalne teke, ki so organizirani v Avstriji in Sloveniji. Za eno sezono šteje sedem tekov. Skupna zmagovalka pa je lahko le tekmovalka, ki ima vsaj štiri uvrstitve. Naša atletinja se je udeležila petih tekov, več pač ni šlo, saj tudi služba zahteva svoj čas. V Leobnu je zasedla tretje mesto, v Seebachu, Völkermarktu, Murski Soboti in Wald Schober-u pa je bila zmagovalka. Tako je postala skupna zmagovalka mednarodnega tekmovanja v krosu, ki nosi naziv: Laufprofi Cross Cup. Kar nekam slabe volje je priznala, da se je udeležila tudi novoletnega teka v Dolskem, kjer je zasedla le tretje mesto. Letošnje leto si je postavila nekaj višjih ciljev. Upamo, da ji bo zdravje naklonjeno, saj potem bodo načrti gotovo uresničeni. Kako pa ji bo to uspevalo, bomo poročali pozneje.

V. G.

Bo Darjin nečak tudi tekač?

OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA KRAŠNJA

Dvorana nad Gasilskim domom v Krašnji se je napolnila za 31. redni letni občni zbor ŠD Krašnja. Spet so se srečali člani različnih sekcij športnega društva, se malo pobahali s svojimi dosežki, pridno lovili v ušesa pripovedi drugih in tako pričakali začetek občnega zbora.

Predsednik Marjan Štrukelj je izčrpno poročal o preteklem delu, ki je v pretežnem delu usmerjeno tako, da je izvajanje programov stalnica delovanja društva. Preteklo, trideseto jubilejno leto delovanja, ni bilo v tem nikakršna izjema. Delo društva poteka po interesnih skupinah. Rekreativna telesna vadba za ženske je potekala pod vodstvom Mojce Žavbi v telovadnici osnovne šole in v bazenu Medijske toplice. Udeležile so se tudi treninga v fitness centru in predstavitvene vadbe TAE-BO. Franci Žavbi pa je mentor moške rekreacijske skupine, ki največ časa posveti igram z žogo, in to v RCU Lukovica in na igrišču osnovne šole. Plesne aktivnosti so v društvu prisotne že enajst let in so pripravljene za mladino in odrasle. Izvajajo se v sodelovanju plesne šole MIKI in dolgoletne mentorice Saše Kosten - Zabret, kateri velja še posebna zahvala. Sekcija za metanje varpe pod vodstvom Antona Požarja sodeluje na raznih tekmovanjih. Pogreša sodelovanje mladih, saj v tej športni panogi, ki je pri nas slabo poznana, nastopa zelo malo mladih, v naši sekciji pa jih sploh ni. Zato pa je povsem drugačna slika pri namiznoteniški sekciji, ki jo vodi Uroš Beguš ob sodelovanju Mitje Beguš in Du-

Dvorana je bila polna

šana Osolina. V njej sodelujejo sami mladi in dosegajo tudi velike tekmovalne uspehe. Tjaša Udovič je že uvrščena med perspektivne športnice. Njej sledijo Valerija, Veronika in Katarina Grilj, pa Karmen Umek, Anka Cerar, Bernarda in Klavdija Stražar ter Matjaž Osolin. Seveda pa pri naštevanju aktivnih športnikov ne smemo pozabiti na mladega košarkarja Andreja Budnarja in tekačico Veroniko Bohinc, ki je na veteranskem svetovnem prvenstvu v krosu zasedla odlično šesto mesto. Tudi sekcija za po-

hodništvo deluje kar uspešno. Vsako leto pripravi deset izletov, ki so dobro obiskani. Seveda pa največ pomenijo skupne društvene akcije, ki so: orientacijski pohod, Šraufov spominski pohod, tek in pohod za krof, igre brez meja, turnir v malem nogometu, šahovski turnir s simultanko, pa tudi program Cindi, v katerega bomo v aprilu vključili že drugo skupino članov in še razna predavanja. Člani društva sodelujejo tudi pri drugih dogodkih v kraju in nekatere tudi finančno podprejo. Poletni kopalni avtobus prepelje na morje kar 350 kopalcev. Člani društva s prostovoljnimi prispevki podpirajo tudi druge dejavnosti. V letu, ki ga začenjamo, bodo s takimi prispevki podprli delo društva Jesenski cvet in program mladih Prepih. Žal je v društvu zamrla sekcija za vlečenje vrvi, vendar upamo, da jo bomo čez nekaj časa lahko zopet oživili. Ponočno oživljena pa je nogometna sekcija, ki je do sedaj delala v okviru rekreacije za moške, vendar je že v zadnjem letu tudi pričela s tekmovanjem in se je v Zimski ligi v Ljubljani uvrstila med osem najboljših, za kar jim iskreno čestitamo. Velik organizacijski delež k temu uspehu je prispeval g. Andrej Kirbiš. Delo društva se ob vstopu v četrto desetletje

delovanja vsekakor ne bo zmanjševalo. Sodelovanje s Krajevno skupnostjo, Rdečim križem, Gasilskim društvom in Osnovno šolo, pa bo v krajevno življenje še naprej prinašalo povezanost, potrebno za kvalitetno življenje vseh.

Prijeten klepet po končanem občnem zboru, ki se je nadaljeval še kar precej časa, pa kaže, da se v Športnem društvu Krašnja srečujejo ljudje, ki so v tem društvu našli pravi odmev za svoje potrebe.

V. G.

OBČNI ZBOR PGD LUKOVICA

Tudi lukoviški gasilci so se srečali na svojem rednem občnem zboru. Predsednik g. Robert Maselj je spregovoril o preteklem delu. Nekatere zadeve v zvezi z lastništvom zemljišča ob gasilskem domu se urejajo. Seveda pa je še vedno največji problem dostop do doma, saj ni nikjer zapisane niti služnostne pogodbe. Obstaja le ustni dogovor, ki pri sedanjem vodstvu Kmetijske zadruge sicer zadošča, vprašanje pa je, kako bi te, sicer častno dogovorjene zadeve, sprejelo morebitno novo vodstvo zadruge. Prav prostorska problematika pa je bila tudi glavni vzrok za vložitev pobude za vnos lokacije za izgradnjo novega gasilskega doma. Decembra je s strani odbora za komunalne dejavnosti prispel pozitiven odgovor. Sedaj poteka aktivno zbiranje sredstev za nakup gasilskega vozila, saj stanje obstoječega ni primerno in ne more več služiti svojemu namenu. Ob tem se je zahvalil KS Lukovica, ki je prva s svojim prispevkom pokazala razumevanje za potrebe domačega gasilskega društva.

Poveljnik g. Zdravko Tkalec je poročal o aktivnostih v preteklem letu. Izvedli so šest požarnih intervencij, dvakrat so sodelovali pri poplavih, enkrat iskali pogrešano osebo in enkrat sodelovali pri prometni nesreči, kjer pa zaradi neprimerne opremljenosti niso mogli pomagati. Prometno redarsko službo so vršili na šestih prireditvah. Pranje cestišča in čiščenje kanalov in kanalizacijskih odtokov so izvedli trikrat. Za te aktivnosti so opravili skupaj kar 1750 delovnih ur. Poleg tega so izobraževali mlade gasilce. Udeležili so se tekmovanja pionirjev in mladincev ter članic in članov. Izobraževanje članov se je nadaljevalo tudi v Učnem centru na Igu. Kar petkrat je bilo potrebno popravljati gasilsko vozilo, pa kljub temu ne moremo biti gotovi v njegovo delovanje, zato je nakup novega nujen.

Finančno poslovanje društva je potekalo zgledno in v skladu z zakoni. Splošna razprava je pokazala, da območje, kjer deluje društvo, ni pokrito z izprašanimi gasilci. Zato bo potrebno poskrbeti, da se tudi iz vasi, kjer do sedaj ni nobenega gasilca, pridobijo nove sodelavce in tako približajo požarno varstvo vsem krajem. Razprava je potekala tudi o nekaterih krajevnih problemih, kar je pokazalo, kako neločljivo je povezano delo PGD s krajem. Nekateri so v svojih razpravah ugotavljali, da je lukoviško društvo predalet od Občine, saj v zadnjih treh letih ni bilo ne župana in ne drugega predstavnika Občine na njihov občni zbor.

Občni zbor so zaključili s prijetnim druženjem, ki pa se je kmalu končalo, saj bi sicer naši vrli gasilci lahko ostali brez nedeljskih kosil. Načrti, ki so pred njimi, pa bodo zahtevali še mnogo moči in dobre volje in prav tega jim v obilici želimo.

V. G.

Tudi mladih ne manjka

LETNI OBČNI ZBOR PGD PREVOJE

V prostorih PGD v Šentvidu je 23. 2. potekal letni občni zbor PGD Prevoje.

Namen je bil, da pregledamo storjeno delo v preteklem letu in naredimo načrt za leto 2002.

Iz prebranih poročil je bilo razvidno, da gasilci nismo počivali, čeprav v občini ni bilo nobenega požara. S svojo solidarnostjo so pomagali pri požarih drugim gasilskim društvom in se tako kot vsako leto, tudi letos udeleževali tekmovanj, sektorskih ter gasilskih vaj.

Precej kritike je šlo na gasilsko tekmovanje na Brdu, ki ga je organiziralo PGD Lukovica. Za prisotne je bilo najbolj moteče zaustavljanje tekmovanja zaradi spora med mentorjema.

Precejšnja udeležba na raznih tekmovanjih, prireditvah, proslavah je pokazala, da gasilski duh nikakor ne zamre in da ga venomer oživlja trdna prijateljska vez, ki je temelj srečevanja dobrih, vestnih gasilcev. Poleg druženja pa so gasilci želeli vcepiti gasilski duh tudi mladim, zato so njim na OŠ JK Brdo razkazali opremo in jim posredovali nekaj koristnih napotkov.

Pokazalo se je, da je kljub veliki dobroti in prostovoljnosti, za pomoč vsakomur, ki jo potrebuje, še vedno nekaj ljudi, ki tega niso sposobni spregledati. Tako jim je bila lani, ukradena gasilska oprema. Škodo, ki je bila ocenjena na okrog 900.000 SIT, so kmalu nadomestili z novo opremo. A ker si ni nihče mislil, da jih pri tem opazujejo napačni ljudje, jim je kmalu izginila tudi ta oprema. To je bil za gasilsko društvo pravi škandal, saj je bila oprema kupljena iz prostovoljnih prispevkov krajanov. Storilec pa še vedno niso našli.

Tako denar izginja za take in drugačne investicije. Občina se po svojih najboljših močeh trudi, da bi namenila tisto najbolj vredno vsoto denarja, kot nam je povedal župan g. Živko Burja, vendar pa kljub temu društvo še zdaleč nima dovolj denarja za nakup vse potrebne opreme.

Pa tudi v odnosih ni nič boljše, saj imajo gasilci mnogokrat občutek preziranja in ignoriranja s strani Občine.

Tako je bilo vseskozi čutiti malce napeto vzdušje, vendar pa so dobrovoljni gasilci vse to kaj hitro potešili ob dobrem okrepčilu in krenili na novo pot, kjer jih čaka bogve kaj.

Špela

DEŽELA DVEH OBRAZOV

Trije potovanja željni študentje smo sklenili, da odidemo novim dogodivščinam naproti, in za enomesečno potovanje izbrali karibski otok Kubo. Avanturistične želje so nas gnale v to 10.000 km oddaljeno deželo komunizma, cigar, sonca in lepih deklet. Vendar, kot se je izkazalo kasneje, dežela premore veliko več kot to. Številnih zanimivih stvari ne manjka, tako v pozitivnem kot negativnem smislu.

Na pot smo se odpravili iz Dunaja preko Madrida in po slabih 13 urah leta le prispeli na havansko letališče. Havana, prestolnica Kube, nas ni pričakala v najlepši luči, saj smo bili na letališču deležni strogih varnostnih ukrepov policije in carine. Zanimivo je bilo opazovati vse te uradnike, oblečene v olivno zelene uniforme, značilne za Castrov režim. Po nekaj urah smo bili končno na začetku naše poti. Prepuščeni sami sebi in naši iznajdljivosti smo se odpravili spoznavat Kubo in življenje tamkajšnjega prebivalstva. Ker je bila ura že pozna, smo se odpravili k družini, h kateri nas je napotil slovenski novinar in popotnik. Tu naj bi po njegovih pripovedovanjih srečali tipično kubansko družino in videli njihov vsakdan. Ko smo se pripeljali v stari del Havane (*Havana Vieja*), smo le začudeno opazovali ulice in stavbe v napol razpadlem stanju. Pred eno takih stavb smo se ustavili. Kot se je izkazalo, smo prišli na pravi naslov, in takoj ko smo izstopili iz avta, sta iz stavbe pritekla dva temnopolta fanta in nas povabila v stanovanje. Ko smo povedali, od kod prihajamo in kdo nas je poslal, sta bila še toliko bolj vesela našega obiska. Vendar je bilo stanovanje presenetljivo bolje urejeno, kot je bilo moč pričakovati glede na zunanji videz zgradbe. Nekoliko utesnjeno stanovanje s televizijo, celo video rekorderjem (vendar brez videokaset), solidno opremljenim zastarelim, ampak očitno še funkcionalnim pohištvo. V sobi, kjer smo prenočevali, sta »kraljevali« dve postelji, od tega ena s polomljeno nogo, druga v razpadajočem stanju, in majhna, komaj opazna omara iz prastarih časov ter obvezen inventar vsake sobe – ventilator, ki je nepogrešljiv v neznosni vlagi in vročini. Pravo sliko stanovanjskega bloka, našega prebivališča in okolice smo spoznali šele naslednje jutro. Naši gostitelji so namreč na terasi svojega stanovanja gojili tri svinje, ki so se veselo sprehajale po strehi in se očitno niso zmenile za nove goste. Gojenje teh svinj je bilo njihovo glavno in edino delo, saj so se Umberto, Senaida in njihovi otroci v glavnem posvečali nam ali pa so posedali pred blokom. S tem smo si ustvarili podobo pristne kubanske družine, ki se preživlja z zelo slabo plačanim delom ali pa životari in prejema nekakšne prehranske bone, ki jim pripadajo po posebnem zakonu.

Sledil je ogled Havane. Prvo, kar smo zagledali na ulicah mest, so bili policaji, ki jih je nešteto. Na vsakem križišču, brez

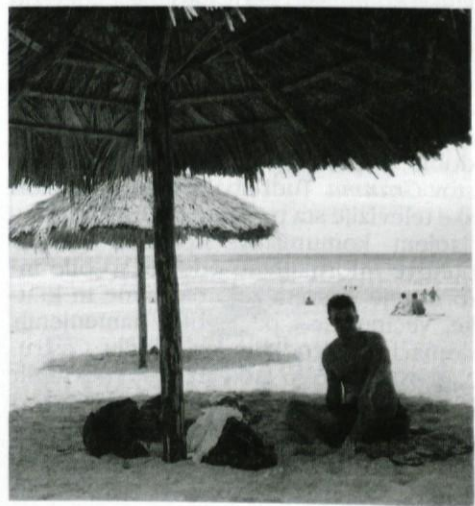
izjeme, stoji vsaj eden, kar zagotavlja izredno varnost domačinom in predvsem tujcem. Domačini so nam povedali, da premorejo približno milijon policajev, kar je pri 11 milijonih prebivalcev izredna številka. Hkrati policaji zagotavljajo red in dosledno spoštujejo zakone, ki Kubancem preprečujejo druženje s turisti, kar smo občutili tudi mi, saj je naša »vodilca« Jerryja in Irana že na prvem križišču zaslišal policaj in jima prepovedal nadaljevati pot z nami. Tako turistom omogočajo nemoteno gibanje in ogledovanje mest, predvsem pa odganjanje nadležne in zelo vsiljive prekupčevalce cigar. Da režim ni najbolj priazen do domačinov, smo izkusili tudi, ko smo se dogovarjali za prevoz s taksijem, ki sicer ni imel državnega dovoljenja. Med pogovorom domačin ni opazil policajev, ki so nas ves čas opazovali, in ko se nismo uspeli dogovoriti za primerno ceno, je odšel in policaja sta ga brez besed vklenila in odpeljala. Na nas se ni sta ozirala in očitno za njih nismo obstajali. Še en dokaz več, da je na Kubi turist zakon. Vendar so se na vse to prebivalci navadili in se dokaj spretno ter iznajdljivo izmikajo vsem kontrolam in pregledom.

Kubanska mesta so si izredno podobna in tako tudi Havana ni nobena izjema. Mesta, ki so bila pred revolucijo ena glavnih izletniških točk premožnih Američanov in z izredno arhitekturo kolonialnih zgradb, večinoma propadajo. Obnovljene in vzdrževane so le tiste, ki so pomembne za sedanji komunistični režim. V Havani sta to Trg revolucije s spomenikom Joseja Martija ter visoka pokončna stavba, v obliki zvezde, kjer naj bi uradoval sam Fidel Castro in Muzej revolucije, v katerem predstavljajo potek revolucionarnih bojev in zmago nad režimom Batiste. Poleg tega imajo v vseh središčih mest izredno lepo urejen trg, seveda v obliki zvezde, s palmami in številnimi klopki za počitek in uživanje v soncu. Veliko srečo imajo, da so nekatere stavbe pod zaščito UNESCO, ki financira in preprečuje, da se ne uničuje in ne propada neprecenljiva mednarodna kulturna dediščina. Poleg tega je v vsakem mestu mogoče najti hišo kulture oz. glasbe (*Cassa de la trova*) in mnoge ulične bare.

V njih je moč slišati tradicionalno afrokubansko glasbo ali njihovo popularno glasbo (*salsa*) ter poizkusiti njihove zelo znane in okusne koktelje. Kot smo ugotovili po mesecu dni bivanja, imata glasba in zelo vročevrtni latinsko-ameriški plesi izredno velik pomen za njihovo življenje. Kljub bednemu življenju jim vedrega razpoloženja in zabav nikoli ni dovolj.

Po vsem tem, ko smo spoznali bedo in pomanjkanje, v kateri živi velika večina prebivalstva glavnega mesta, smo se odpravili v ostala mesta po vsej Kubi. In tako smo spoznali enega večjih, če ne celo največji njihov problem – transport. Za turiste je izredno lepo poskrbljeno, saj imajo zanje povsem nove, klimatizirane avtobuse in prav taki so tudi državni taksiji. Mi smo, avanture željni, hoteli poizkusiti in izvedeti, kako se prevažajo Kubanci. Prvo, kar smo opazili, je izredno malo prevoznih sredstev. Prevladujejo avtomobili in tovornjaki izpred komunistične revolucije, torej pred letom 1960. Redki, ki premorejo te avtomobile, na črno prevažajo turiste in dodatno zaslužijo. Večina kubanskega naroda se prevažata s tovornjaki, ki so prirejeni za prevoz ljudi. Presenečeni smo bili, ko smo prišli na obrobje mesta in zagledali nepregledno množico ljudi ob *Autopisti Nacional* (edina, verjetno nikoli dokon-

nadaljevanje na 24. strani

nadaljevanje s 23. strani

čana avtocesta, dolga 600km, ki poteka od Havane proti jugu). Vsi ti ljudje so štopali, ker tako najhitreje in najceneje prideš do cilja, saj morajo tovarnjaki ali avtomobili po posebnem zakonu ustaviti štoparju ob cesti. Ob cesti stojijo tudi mošje v rumenem (*Amarillio*), ki organizirajo štop, kar je tudi njegov poklic. Izredno prijazni gospodje, od katerih je eden pristopil do nas, povprašal, kam želimo oditi in nam v petih minutah priskrbel tovarnjak, na čigar kesonu smo se odpeljali. Peljali smo se po štiripasovni avtocesti. Vendar po vsem, kar smo videli, bi temu težko rekli avtocesta. Prevoznih sredstev na cesti praktično nismo videli, če odštejemo kolesarje in konjske vprege, ki so zasedali dva pasova. Ponekod so se igrali otroci, velikokrat pa je voznik nenadoma, zaradi luknjaste ceste, zavil na nasprotni vozni pas.

V mestu Pinar del Rio, na zahodu države, smo prenočevali v legalnih zasebnih sobah. Razlika je bila glede na družino iz Havane očitna. Tu je bilo opazno več denarja, ki ga prinesejo turisti, čeprav ga večino pobere država in s tem vzdržuje enakost med ljudmi in zatira bogate. Živeli smo pri izredno izobraženih družini, kjer sta bila poleg očeta zdravnika tudi oba sinova, ki sta znala angleško, kar je na Kubi prava redkost. Onadva sta nam izdala marsikatero skrivnost. Kot zdravnika zaslužita malo nad povprečjem, in to povprečje je od 10 do 15 \$ (od 2.500 do slabih 4.000 SIT), medtem ko smo za nočitev v njihovi triposteljni sobi plačevali 15\$, torej povprečno mesečno plačo. Tudi onadva sta resno razmišljala o opustitvi službe, vendar mislita na prihodnost, predvsem tisto po Castru, ko naj bi bilo znanje spet bolj plačano. Hkrati pa računata na štiri lastne ordinacije, ki so jih komunisti vzeli njegovemu očetu. To so bila naša predvidevanja, razbrana iz pogovorov, saj o Fidelu Castru Kubanci ne govorijo na glas in verjetno tudi potihu ne, ker si ne zaupajo med seboj in ne vedo, kdo je njegov vohun. Zdravnika sta veliko spraševala o Sloveniji, Jugoslaviji, kako je bilo z nami pri razpadu, kako živimo sedaj in še mnoge druge informacije so bile dobrodošle. Glede na medijsko blokado, saj lahko spremljajo le dva domača televizijska programa in berejo en časopis, v katerem so novice po godu tamkajšnjega režima, je kakršnakoli novost in informacija iz »zunanjega sveta« več kot dobrodošla. Edini časopis, ki izhaja in ga je moč dobiti, je partijsko glasilo zveze komunistov *Granma*. Tudi oba programa kubanske televizije sta pod nadzorom in upravljanjem komunistov. Ko smo gledali njihove informativne oddaje, so bile informacije iz sveta zelo okrnjene in kratke, večino časa pa je bilo namenjenih domačim dogodkom oz. Fidelu Castru. Njegovo podobo na televizijskih ekranih je bilo moč zaslediti vsepovsod. Očitno se spozna na vsa področja družbenega življenja, od gospodarstva do športa, kulture in seveda politike. Presenetljivo vsi

verjamejo svojemu predsedniku in vneto spremljajo njegove večurne govore, hkrati predvajane na obeh TV programih. Ti govori so zelo pogosti. V času našega obiska je Castro vsak dan, vsaj tak občutek smo dobili, v svojih neskončnih govorih svojim državljanom »pral možgane«.

Tujci poleg vreče denarja Kubancem predstavljajo tudi okno v svet. Sicer zelo prijazni in simpatični ljudje te ustavljajo na ulici, sprašujejo, od kod prihajaš, ti povedo marsikaj zanimivega in nenavadnega, vendar v sili razmer vedno prosijo za kak dolar ali dva. Tako se nam je mnogokrat zgodilo, da je ob posedanju v prelepih parkih do nas s kitaro pribrenkal domačin in za svoje odpete pesmi zahteval denar. Do nas so pristopali ljudje z listom papirja, na katerem je bila naslikana neka oseba. Narisali naj bi naš portret, vsaj tako so trdili oni. Takih in podobnih pripetljajev je nešteto. Pri vseh teh »storitvah« so zelo inovativni in ko smo se po nekaj dneh temu prilagodili, nam je bilo v veselje opazovati domačine pri njihovih umetnijah. Le tako lahko nekako preživijo, hkrati pa za podarjen dolar na vsak način poskušajo pomagati ali se odkupiti na kak drug način.

Dvoličnost je moč opaziti na vsakem koraku. Še najbolje se vidi pri njihovi denarni valuti. Na Kubi namreč vzporedno uporabljajo dolarje in pesose. Peso, njihovo uradno denarno plačilno sredstvo, v katerem dobijo tudi plačo, praktično

nima nobene uporabne vrednosti. Z njim lahko kupujejo le osnovne življenjske potrebščine v posebnih, zelo skromnih trgovinah (*peso shop*). Kot smo opazovali te, skoraj prazne trgovine, so imeli na policah le nekaj kruha, masla, mleka, cenenege ruma in mogoče kaj sladkarij. Medtem ko je vse ostale stvari moč kupiti v izredno dobro založenih trgovinah, v katerih se plačuje le z ameriškimi dolarji (*dolar shop*). Cene v njih so primerljive z našimi in za večino Kubancev nesprijemljive.

Od vsega videnega na Kubi nas je najbolj prevzela narava. Verjetno zaradi nedotaknjenosti in neokrnjenosti. Prečudovite, desetine kilometrov dolge peščene plaže in kristalno čisto sinje modro morje. Nešteto palm in bujnega subtropskega zelenja. Predvsem so nas očarali zahodni hriboviti predeli otoka, ki smo jih tudi izkoristili za razne pohode skozi težko prehodne predele džungle. Posebno doživetje je bil vzpon na *Toppes de Colliantes*. Tja smo se prebijali dve uri in na cilju nas je, sredi tropskih gozdov, čakal prečudovit slap in veliko jezero, v katerem smo se ohladili po naporni hoji. Medtem ko so vzhodni predeli ravninski in zato izkoriščeni v kmetijske in industrijske namene. V veliki večini prevladujejo ogromni nasadi sladkornega trsa, iz katerega pridelujejo svetovno znani beli rum. Poleg tega je seveda moč zaslediti nasade različnih vrst tobaka, po katerem Kuba slovi po vsem svetu. To sta, poleg turizma, tudi glavna in edina proizvoda, ki držita državo pri življenju.

To je nekaj utrinkov iz našega enomesečnega, nepozabnega potovanja po Kubi. Lahko bi rekli, deželi dveh obrazov. Na eni strani blišč in bogastvo turističnih obmorskih mest, v katera Kubanci sploh nimajo vstopa, na drugi strani beda in revščina večine domačega prebivalstva. Dežela je razpeta med očitno preživelim komunističnim in prodirajočim zahodnim kapitalističnim režimom. Kuba je država tisočerih, do sedaj še neizkoriščenih možnosti, ki ji dajejo poseben čar. Po smrti večnega predsednika Castra bo verjetno ta pristnost izginila in predvsem Američani bodo dobesedno vse pokupili in pripeljali trume turistov.

Leon Andrejka

Šentvid – pri Peregrinu

Franci Justin sporoča, da bo očistil vse smeti še letos. Pravi, da je dolga leta zbiral to kramo. Veliko smeti pa so mu dali občani, ki je pri njih opravljal manjše usluge. Pravi, da ga je to zbiranje odpadkov z leti popolnoma zasvojilo. Sedaj je na vrsti zdravljenje okolice?

Ob tej priliki tudi sporoča, da bi mu prav prišla kakšna pomoč, saj je na čakanju in prejema najnižjo socialno podporo. Sosed mu je smeti že dvakrat odpeljal s traktorjem. Smeti pa je po moji oceni 100 m³.

Prometni znak je, parkirano pa vseeno

Pa naj me kdo premakne

Takšni so naši razgledi

Naša skrb za okolje je neizmerna

Rokovnjak

SPODNJE

ČASTNI NASLOV V INDIJI IN IRANU

POST SCRIPTUM	RAVSANJE	TOLSTOJEV ROMAN	ŽIVAL S PERUTMI	OSLOV GLAS	IME PISATELJICE PEROCI	ORGAN ZA SPREJEMANJE DRAŽLJAJEV	NARAVO-VARSTVENIK		
PLAZILEC IZ REDA KROKODILOV									
POPOLNA PRAZNINA					REKA V RUSIJI PRITOK REKE URAL				
					ENOGLASNO PETJE PSALMOV	SESTAVINA MAŠČOB			
JOŽE TISNIKAR				IME GLED. IGRALKE VETRIH					
DRUGI IN PRVI VOKAL				GESLO					
				RENJ					
ROMAN FRANC. PISATELJA A. DUMASA ML.	ROMAN IVA ZORMANA	JAMSKA NEOLITSKA POSTOJANKA PRI KRŠKEM	REKA V FRANCIJI (NAŠA PISAVA)	RIMSKI POZDRAV	VZDEVEK NEKDANJE HABSBURŠKE CESARICE ELIZABETE	PRIPRAVA ZA KVACKANJE	ŠVEDSKI POLARNI RAZISKOVALEC	GL. MESTO FR. DEPART. PAS DE CALAIS	META HOČEVAR
VRH NAD ZATRIKOM							SL. PISATELJ (LADISLAV) OBČINA NA TRŽASKEM (IT. MONRUPINO)		
NASLOVNIK						GRŠKA CRKA		NOGOMETNI KLUB HRVASKA NAFTNA DRUŽBA	ITALJANSKI PUSTOLOVEC IN PISATELJ
INSTINKT				HUMORISTKA PUTRIH SLOVENSKA ČELISTKA (HILDA)		NEKDANJI AM. POLITIK, ŽUPAN NEW YORKA			
MENIČNO JAMSTVO					KRAJEVNA SKUPNOST	PLESALEC MLAKAR			POVRŠINSKA MERA
					UDAREC S SEKIRO				
MURSKA SOBOTA			PIKAJOČA ŽUŽELKA LETOVIŠČE IN ZDRAVILIŠČE V ŠVICI			SL. LITER. KRITIK (MITJA) VRSTA OBLIČA			
JAPONSKI SMUČAR (TAKANOBU)						ODPRTA POŠKODBA		ŠPANSKI ARHITEKT (ENRIQUE)	
OZKA GLOBEL V STRMINI						STAR SLOVAN		NEKDANJA JAPONSKA PRESTOLNICA	SLOVENSKE STOMATOLOG (JOŽE)
						BRUSNI KAMEN			
RT V ŠPANJI				IVO JAN	SLOVENSKE IGRALCE (BORIS)			NAJVEČJA KOPENSKA ŽIVAL	
SREDIŠČE MOLDAVIJE					PENJAČA. KLAMFA			LJUBKOVALNA OBLIKA Ž. IMENA NEVA	
PRAVILJNA POŠAST Z VEČ GLAVAMI					UMIVALNIK (POGOVORNO)			AZIJSKA DRŽAVA Z GL. M. BAGDAD	
ENAKA SAMOGL.		ANDRE AGASSI	JOSIP IPAVEC	DOLGOREPA PAPIGA, ARA				KARLI ARHAR	KRIŽANKO SESTAVILA ČILKA URANKAR

OPOZORILO – RAZGLAS

Na podlagi 3. člena uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 62/95), Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje razglasi veliko požarno ogroženost naravnega okolja od 11. marca 2002 na območju celotne Slovenije.

Z dnem razglasitve velike požarne ogroženosti naravnega okolja je v naravnem okolju prepovedano kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj, puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

Inšpekcija za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, gozdarska in kmetijska inšpekcija ter policija bodo v času razglašene požarne ogroženosti naravnega okolja izvajale poostren nadzor. Razglas preneha veljati ob večjih količinah padavin.

Občinski štab CZ

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno)

Tina Turner, agitiranje, lageraš, AP, Ile, A.N., skrbna nega, M.A., Rathaus, Kolumbar, Re, RL, zimski dan, Ind, klin, Enid, sef, moda, Jovo, leš, melona, irs, met, E.M., moralist, del, Ra, Narita, črta, Asen, Itala, Feo, Benetke, Roma, V.R., noseč, RK, Oga, Sa, Koral, ordo, Brda, O.T., rendez vous, Aar, ten, Mia, lista, F.N., ara, AK, oda

In memoriam:

MIHA ZAJC

28. februarja mineva žalostno leto, odkar je usoda potegnila iz strnjenih vrst njegove ljubeče družine in iz kroga prijateljev, sosedov in sodelavcev Miho Zajca iz Čepelj.

V čepeljski globači, nekaj pred vasio, je položena v južno pobočje stara Zajčeva domačija – očetov dom. V skromnosti, izrecni skromnosti, ki ji je bilo tuje vse razen trdega dela, je minevala njegova mladost. Življenje ga je naučilo marsičesa dragocenega; najprej spoštovati vse tisto, kar je položeno v vrednostni sistem Slovenca, ki si z delom in poštenim življenjem zasluži, da se imenuje in nosi kot Slovenec.

Življenje na kmetiji, kjer je bilo v obilici samo delo in nič drugega, ga je oblikovalo v trdnega, zaupanja vrednega človeka, ki si je sredstva za preživetje kar velike družine zagotavljal z delom v tovarni, ves drugi čas pa je posvečal svoji drugi ljubezni – delu na kmetiji. To življenje in delo so mu krasili redki trenutki počitka in neštete melodije izpod prstov bratove, to je Nikove harmonike.

Prav na brata Nika je bil nenavadno navezan. Lepa, čista in iskrena, predvsem pa obojestranska bratovska ljubezen ju je krasila in povezovala njuni usodi bolj kot je to v navadi v običajnih bratovskih vezeh. Z leti se je ta bratovska povezanost samo še krepila in kadar smo se pogovarjali o bratovi, tj. Nikovi glasbi, so se Mihi tako zaiskrile oči, kot bi se pogovarjal o nečem njegovem, porojenem iz njegovega srca in njegove zavesti.

Ko se je zgodilo, da je Niko odšel, se je Mihi podrl svet. Vsa upanja, skupno življenje obeh bratov na razdalji slabega kilometra, predvidena pevska srečanja in koncerti na vasi, za katere smo se menili, da jih pripravimo, vse to in vse drugo se je hipoma podrl in izničilo. Miha je ostal sam in tedaj, v tistih, s silno grenkobo prežetih časih, je zagotovo umrla tudi veselejša polovica vsega, kar je Miha nosil v sebi.

Z drugo polovico je skušal živeti naprej. Bil je preudaren in moder kmečki človek, obdarjen s pravo kmečko razsodnostjo, ki si ji moral prisluhniti. V vseh problemih in težavah odnosov razdvojene in tudi čudno sprte vasi je skušal delovati konstruktivno in predvsem tako, da bi se vsaka sporna zadeva izšla v sporazum. Ni mu vedno uspevalo, odnehal pa ni. Imel je dobro lastnost – vztrajati na svojih začrtanih poteh in zato je drugod uspeval v vsem, kar si je zamislil.

Ko se z žalostjo in lepimi spomini oziramo na čas, ko Mihe ni več, se spominjamo, s kako velikim veseljem je zadnja leta pripravljala spominske glasbene večere ob Miklavžu. Vsi, ki smo opazovali njegov zanos in hotenje obuditi vsaj za en večer Nikove melodije in osvetliti njegovo podobo z njegovo glasbo, se zavedamo, kar je res in kar vsi priznavajo: Brez Mihe Zajca ne bi bilo lukoviških Miklavževih glasbenih večerov na začetkih decembrov... Njegovi sodelavci so bolj zato, da se mu zahvalijo na njegov način, tudi njemu v spomin priredili z velikimi naporji še en večer, ki je minil pred dobrima dvema mesecema: tokrat tudi njemu – Mihi v čast, spomin in opombo.

Nedojemljiva usoda, zimski dan v gozdu, nam ga je vzel: tudi sosedom, ki smo ga imeli radi kot sogovornika, prijatelja, svetovalca. Ko sem ga v pripravi ene od oddaj o rokovnjačih poprosil, naj pove kaj o njih, rokovnjačih, mi je dejal:

»Kaj ti bom govoril o njih, rokomavh. Radi so imeli svoje ljudi in svoje kraje. Če bi jih ne imeli, bi se odselili. Pa se niso! Nikoli! Tudi jaz sem rokovnjač, saj sem se ničlikokrat oblekel v cunj rokomavjaške. Ne glede na vse, kar se dogaja v našem koncu, imam rad ta kraj, te gmajne in te ljudi. Nikoli se ne bi odselil kam drugam! Za zmeraj bom tukaj!«

Res! Za zmeraj bo tukaj! V spominu, izročilih in med nami...

Miha Zajc iz Čepelj...

Matjaž Brojan
V februarju, 2002

*Tiho si živela,
tiho si odšla.
Ostala je praznina
in nema bolečina.*

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage mame,
stare mame in babice

Rozalije Klopčič, rojene Brenzlik

s Prevoj pri Lukovici.

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, še posebej sosedom iz Imenja, prijateljem ter znancem, ki ste nam bili v oporo, darovali vence, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Domžale, patronažni sestri Irmi Markovšek za vsestransko pomoč ob boleznih naše mame. Hvala Krajevni skupnosti Prevoje za podarjeni venec, trobentaču gospodu Močilnikarju, pevcem za ubrano petje, Komunalni službi iz Domžal, g. Konradu Vrbanciču, nosačem zastave, križa in luči ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Zahvala gospodu župniku Andreju Svetetu z Brda ter gospodu župniku Viktorju Primožiču iz Moravč za opravljeno pogrebno svečanost ter duhovno bogate besede.

Še enkrat hvala vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot.

Njeni domači

*Kako prazen je
dom,
naše oko zaman te
išče,
ni več tvojega glasu
in smehljaja,
le sledi ostale so
povsod
od dela tvojih
pridnih rok...*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

CECILIJE HRIBAR

Pehkove mame iz VRBE

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot. Hvala gospodu župniku Andreju Svetetu za lepo opravljen obred in sveto mašo. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju iz Lukovice, patronažni sestri Irmi Markovšek za njeno oskrbo.

Iskrena hvala vsem za cvetje, sveče, darovane maše in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

Njeni domači

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate,
dragi ata, bo
vedno ostal.*

ZAHVALA

Sedemnajstega februarja 2002 smo se poslovili na blagoviskem pokopališču od

AVGUSTA LIPOVŠKA po domače Pecmanovega ata iz Gabrja nad Blagovico

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za ustno in pisno izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se dr. Mirjam Pogačar-Zajc in gđč. Irmi Markovšek za njuno pomoč. Prisrčna zahvala g. župniku Jožetu Vrtovšku za lepo opravljen obred. Hvala g. Janezu Cerarju za lepe besede slovesa. Hvala tudi pevcem Lipa s Trojan za sočutno zapete pesmi.

Vsem in vsakemu posebej, ki ste našega ata v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku, se iz srca zahvaljujemo.

Vsi njegovi domači

*Utišnil je tvoj glas,
obstalo je tvoje srce;
poštenja, odkritosti
si nas učil,
naš vedno navzoč
angel varuh si bil;
naša hiša prazna je
ostala,
ostali pa so sledovi
tvojih rok!*

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

MATEVŽ PODBEVŠEK iz Gorenja nad Blagovico

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Iskrena hvala gospodu župniku Vrtovšku za lepo opravljeni pogrebni obred in poslovljne besede ter pevcem Lipe s Trojan za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, ter vsem ostalim, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih.

Žalujoci: žena Minka, sinovi Jože, Franc in Darko z družinami, ter brat Tone in sestra Micka z družinama.

Pomlad prinaša SVEŽINO

Potrošniški krediti

- po izredno ugodnih obrestnih merah z odplačilno dobo do 84 mesecev
- našim zvestim strankam, nudimo možnost najetja osebnega kredita brez zamudnega potrjevanja obrazcev
- z nami je svet manjši - z našo pomočjo si oglejte dogodek leta, svetovno nogometno prvenstvo v Koreji

Stanovanjski krediti

- svetujemo in pomagamo vam najti najugodnejšo finančno rešitev za vaš stanovanjski problem
- varčevalcem, ki so pri nas sklenili pogodbe v okviru nacionalne stanovanjske varčevalne sheme, nudimo možnost pridobitve ugodnega kredita že po dveh letih varčevanja
- odlikujeta nas kratek odziven čas ter prijazna, osebna obravnava strank

BA/MAESTRO kartica

Na prodajnih mestih že uvajamo spremembo pri plačevanju s kartico BA/Maestro. Namesto podpisa na potrdilu boste odslej v posebno napravo odtipkali svojo osebno štirimestno številko, ki jo uporabljate tudi za opravljanje storitev na bančnih avtomatih. Nov način plačevanja je preprost in predvsem varen.

Možnost zlorabe kartice je namreč ob morebitni izgubi praktično nemogoča.

Sefi

Z uporabo sefov različnih velikosti se najbolj zavarujete pred nezaželenimi obiskovalci v vašem domu.

banka domžale

B a n k a z a v a s

DeStudio Foto: Buenos Dias

Valentinovi spominčki

Valentinov ples, to pa to...

LD Lukovica po uspešnem pogonu na divje prašiče na Mali Lašni sredi januarja 2002